

Uchwała Zarządu Banku Nr 32/2021 z dnia 17.03.2021 r.	Uchwała Rady Nadzorczej Nr 25/2021 z dnia 31.03.2021 r.
--	--

Informacja
z zakresu profilu ryzyka i poziomu kapitału Banku Spółdzielczego w Starej Białej
według stanu na dzień 31.12.2020 roku

Biała, marzec 2021 rok

Spis treści:

Rozdział 1	Wprowadzenie	3
Rozdział 2	Cele i strategie w zakresie zarządzania ryzykiem	4
Rozdział 3	Zakres stosowania wymogów rozporządzenia CRR	24
Rozdział 4	Fundusze własne	24
Rozdział 5	Wymogi kapitałowe	27
Rozdział 6	Ekspozycja na ryzyko kredytowe kontrahenta	29
Rozdział 7	Bufory kapitałowe	29
Rozdział 8	Wskaźniki globalnego znaczenia systemowego	29
Rozdział 9	Korekty z tytułu ryzyka kredytowego	29
Rozdział 10	Aktywa wolne od obciążeń	41
Rozdział 11	Korzystanie z ECAI	41
Rozdział 12	Ekspozycja na ryzyko rynkowe	41
Rozdział 13	Ryzyko operacyjne	41
Rozdział 14	Ekspozycje w papierach kapitałowych nieuwzględnionych w portfelu handlowym	42
Rozdział 15	Ekspozycja na ryzyko stopy procentowej przypisane pozycjom nieuwzględnionym w portfelu handlowym	45
Rozdział 16	Ekspozycja na pozycje sekurytyzacyjne	46
Rozdział 17	Wymogi dotyczące pokrycia płynności	46
Rozdział 18	Polityka w zakresie wynagrodzeń	49
Rozdział 19	Dźwignia finansowa	52

Rozdział 1. Wprowadzenie

1.1. Podstawa sporządzenia Informacji

Informacja z zakresu profilu ryzyka i poziomu kapitału Banku Spółdzielczego w Starej Białej, zwana dalej „Informacją” została opracowana zgodnie z wymogami Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26.06.2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 648/2012 oraz Rozporządzenie Delegowane Komisji(UE) 2015/61 z dnia 20.10.2014r. będące uzupełnieniem Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013; Rozporządzenia wykonawczego Komisji nr 1423/2013 z dnia 20 grudnia 2013 r. ustanawiającego wykonawcze standardy techniczne w zakresie wymogów dotyczących ujawniania informacji na temat funduszy własnych instytucji zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady nr 575/2013.

Niniejsza Informacja stanowi realizację „Zasady polityki informacyjnej w zakresie profilu ryzyka i poziomu kapitału Banku Spółdzielczego w Starej Białej – wprowadzonej Uchwałą Nr 87/2018 Zarządu Banku z dnia 18.05.2018 r. - zatwierdzonej Uchwałą Rady Nadzorczej nr 56/2018 z dnia 31.08.2018 r.

Informacja prezentowana jest w oparciu o dane według stanu na dzień 31 grudnia 2020 r. i obejmuje informacje dotyczące: systemu zarządzania ryzykami w Banku, rodzajów i poziomu funduszy własnych, rodzajów i poziomu aktywów ważonych ryzykiem, adekwatności kapitałowej oraz politykę Banku w zakresie wynagradzania osób zajmujących stanowiska kierownicze, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku.

Bank przedstawia informacje podlegające ujawnieniu w sposób umożliwiający uczestnikom rynku ocenę działalności Banku pod kątem: metod szacowania kapitału, narażenia Banku na ryzyka, technik stosowanych przez Bank w celu identyfikacji, pomiaru, monitorowania i kontroli poszczególnych rodzajów ryzyka, a tym samym ocenę adekwatności kapitałowej Banku według stanu na dzień 31 grudnia 2020 r.

1.2. Informacje ogólne o Banku

Bank Spółdzielczy w Starej Białej, z siedzibą w Białej pod adresem: 09-411 Biała, ul. Bankowa 1 został wpisany do rejestru przedsiębiorców prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy, XIV Wydział Gospodarczy KRS pod numerem 0000082405.

Bank Spółdzielczy w Starej Białej zasadniczo prowadzi działalność na terenie powiatu płockiego i sierpeckiego, w którym znajdują się jego placówki bankowego.

W roku 2020 Bank Spółdzielczy w Starej Białej prowadził działalność w ramach jednostek i komórek organizacyjnych zlokalizowanych w niżej wymienionych placówkach:

- ✓ Centralę Banku w Białej, ul. Bankowa 1,
- ✓ Oddział w Łącku, ul. Kolejowa 6,
- ✓ Oddział w Mochowie, Mochowo 54,
- ✓ Oddział w Płocku, ul. 1 Maja 6/3,
- ✓ Oddział w Sierpcu, ul. Wiosny Ludów 6,
- ✓ Oddział w Żychlinie, ul. Łukasińskiego 4
- ✓ Oddział w Strzelcach ul. Leśna 3,

Działalność operacyjna prowadzona była także za pośrednictwem bankowości internetowej oraz sieci bankomatów.

Rozdział 2. Cele i strategia w zakresie zarządzania ryzykiem (CRR art. 435)

2.1. Strategia i procesy zarządzania ryzykiem (art. 435.1.a)

Działalność bankowa obciążona jest wieloma czynnikami ryzyka. Kontrolowanie wpływu ryzyka na działalność Banku jest jednym z kluczowych celów zarządzania Bankiem.

Zarządzanie ryzykiem ma na celu uzyskanie w zmieniającym się otoczeniu prawnym i ekonomicznym odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa oraz odpowiedniej rentowności działalności biznesowej.

W celu zapewnienia skutecznego i ostrożnego zarządzania Bankiem Zarząd opracowuje i wdraża system zarządzania ryzykiem i system kontroli wewnętrznej na trzech niezależnych i wzajemnie uzupełniających się poziomach (liniach obrony), obejmujący strukturę organizacyjną, narzędzia wspomagające zarządzanie ryzykiem, system informacji zarządczej, a także odpowiednie zarządzanie kadrami.

Na pierwszą linię obrony składa się operacyjne zarządzanie ryzykiem powstałym w związku z działalnością prowadzoną przez Bank.

Na drugą linię obrony składa się:

- 1) zarządzanie ryzykiem przez pracowników na specjalnie powołanych do tego stanowiskach lub w komórkach organizacyjnych, niezależnie od operacyjnego zarządzania ryzykiem na pierwszym poziomie, tj.:
 - a) Wydział Restrukturyzacji, Windykacji i Monitoringu Kredytowego,
 - b) Zespół Weryfikacji Kredytowej i Analiz,
 - c) Zespół Ryzyk Bankowych i Analiz,
 - d) Zespół Finansowo - Księgowa i Rozliczeń,
 - e) Zespół Sprawozdawczości i Wsparcia,
 - f) Zespół Organizacji i Kadr (pełniący funkcję ryzyka braku zgodności),
 - g) Zespół. Informatyki;
- 2) Stanowisko ds. Kontroli Wewnętrznej.

Trzecią linię obrony stanowi audyt wewnętrzny realizowany przez Departament Audytu Spółdzielczego Systemu Ochrony SGB.

Na wszystkich trzech poziomach, w ramach systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, pracownicy Banku w ramach realizowanych czynności odpowiednio stosują mechanizmy kontrolne lub niezależnie monitorują (poziomo lub pionowo) przestrzeganie mechanizmów kontrolnych.

Zarząd Banku opracowuje i wdraża sformalizowany proces identyfikacji, pomiaru, limitowania, raportowania i kontroli podejmowanego ryzyka.

Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad wprowadzeniem systemu zarządzania oraz ocenia adekwatność i skuteczność tego systemu.

Cele strategiczne w zakresie zarządzania poszczególnymi ryzykami i sposoby ich realizacji Bank określił w „Strategii zarządzania ryzykiem w Banku Spółdzielczym w Starej Białej”.

Strategia zarządzania ryzykiem określa: strukturę organizacyjną w zakresie zarządzania ryzykiem, podziału zadań na trzy linie obrony; zadania organów Banku, komitetów, jednostek organizacyjnych i poszczególnych osób w procesie zarządzania ryzykiem; schemat procedur odnoszących się do zarządzania ryzykiem w Banku; ogólne zasady identyfikacji, pomiaru lub szacowania ryzyka, w tym zasady przeprowadzania testów warunków skrajnych; ogólne zasady monitorowania i kontroli ryzyka; cele strategiczne w zakresie zarządzania istotnymi rodzajami ryzyka w Banku; generalną skłonność do podejmowania przez Bank ryzyka; organizację systemu informacji zarządczej; ogólne zasady organizacji systemu informacji zarządczej.

Podejmowanie ryzyka zmusza Bank do koncentrowania uwagi na powstających zagrożeniach, poszukiwania form obrony przed zagrożeniami i dostosowywania działalności do zmieniających się warunków zewnętrznych. Ostrożnościowe podejmowanie ryzyka, oznacza utrzymywanie racjonalnej równowagi pomiędzy prowadzeniem działalności przychodowej i kontrolowaniem ryzyka.

W celu przeprowadzania powyższych procesów realizowane są zadania, związane z analizą wartości podstawowych mierników charakterystycznych dla poszczególnych rodzajów ryzyka.

Do głównych zadań w zakresie zarządzania ryzykiem w Banku należy:

- ✓ dostarczanie informacji na temat ryzyka i jego profilu,
- ✓ stosowanie działań profilaktycznych redukujących ryzyko i jego skutki,
- ✓ monitorowanie dopuszczalnego poziomu ryzyka.

Bank zarządza rodzajami ryzyka uznanymi przez Bank za istotne zgodnie z obowiązującymi wewnętrznymi regulacjami zarządzania tymi rodzajami ryzyka.

Na system zarządzania każdym rodzajem ryzyka składa się:

- ✓ procedura opisująca zasady zarządzania ryzykiem;
- ✓ identyfikacja, pomiar i monitorowanie;
- ✓ system limitów ograniczających ryzyko;
- ✓ system informacji zarządczej;
- ✓ odpowiednio dostosowana organizacja procesu zarządzania.

Bank uznaje za istotne te rodzaje ryzyka, które objęte są wymogiem obliczania kapitału regulacyjnego, ponadto rodzaje ryzyka wymienione w Dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE z dnia 26.06.2013 r. w sprawie warunków dopuszczenia instytucji kredytowych do działalności oraz nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami kredytowymi i firmami inwestycyjnymi (CRD IV) stosując kryteria jakościowe.

Procedury zarządzania ryzykami podlegają przeglądowi i aktualizacji w cyklach rocznych pod względem dostosowania ich do aktualnych przepisów prawa przy uwzględnieniu zmian w skali działalności Banku oraz zmian organizacyjnych. Wnioski z przeglądu prezentowane są Zarządowi Banku celem ewentualnego ich uaktualnienia.

W procesie zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka, strategiczne cele dla Banku zatwierdza Rada Nadzorcza, która ocenia skuteczność działań Zarządu Banku, mających na celu zapewnienie efektywności procesu zarządzania ryzykiem.

Zarządzanie ryzykiem w Banku realizowane jest w oparciu o opracowane w formie pisemnej i zatwierdzone przez Zarząd wewnętrzne strategie i procedury, które określają sposób identyfikacji, pomiaru, monitorowania i raportowania poszczególnych rodzajów ryzyka uznanych przez Bank za istotne.

Do ryzyk istotnych w swojej działalności, które podlegają szczególnemu nadzorowi, Bank zaliczył w roku 2020 następujące ryzyka:

1) Ryzyko kredytowe

Celem strategicznym Banku w zakresie ryzyka kredytowego jest:

- ✓ wdrożenie systemu zarządzania ryzykiem kredytowym zapewniającego stabilny rozwój optymalnego jakościowo portfela kredytowego;
- ✓ dostarczanie Zarządowi Banku informacji o poziomie ryzyka kredytowego umożliwiających podejmowanie ostrożnościowych, zasadnych decyzji dotyczących działalności kredytowej Banku;
- ✓ utrzymywanie jakości portfela kredytowego Banku, wyrażonej udziałem kredytów zagrożonych¹ w kredytach ogółem na poziomie nie wyższym od 9%.
- ✓ utrzymywanie pokrycia rezerwami celowymi należności zagrożonych² od podmiotów sektora niefinansowego i instytucji rządowych lub samorządowych na poziomie co najmniej 33 %; ograniczanie ryzyka utraty wartości aktywów, wynikającego z pozostałych (poza kredytami) aktywów Banku.
- ✓ ograniczenie ryzyka utraty wartości aktywów, wynikającego z pozostałych (poza kredytami) aktywów Banku.

Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- ✓ stosowanie odpowiednich standardów zawartych w regulacjach kredytowych, w szczególności dotyczących oceny zdolności kredytowej klientów Banku oraz prowadzenia monitoringu kredytów;
- ✓ ustanawianie skutecznych i adekwatnych do ponoszonego ryzyka zabezpieczeń spłaty kredytów, w szczególności weryfikacja ich wartości i płynności, zarówno podczas oceny wniosku kredytowego, jak i w ramach prowadzonego monitoringu, ograniczanie ryzyka prawnego w procesie ustanawiania zabezpieczeń;
- ✓ inwestowanie nadwyżek zgromadzonych środków na lokatach w Banku Zrzeszającym;
- ✓ utrzymywanie w bilansie Banku tylko portfeli aktywów o charakterze bankowym³;
- ✓ utrzymywanie aktywów obciążonych najwyższym ryzykiem kredytowym, tj. portfela kredytów podmiotów niefinansowych na poziomie 80% ich udziału w sumie bilansowej powiększonej o zobowiązania pozabilansowe udzielone dotyczące finansowania⁴.

2) Ryzyko operacyjne

Cele strategiczne w zakresie ryzyka operacyjnego obejmują:

- ✓ Optymalizację efektywności gospodarowania poprzez zapobieganie występowaniu i minimalizowanie strat operacyjnych oraz wyeliminowanie przyczyn ich powstawania;
- ✓ Racjonalizację kosztów;
- ✓ Zwiększenie szybkości oraz adekwatności reakcji Banku na zdarzenia od niego niezależne;

¹ Według wartości bilansowej brutto.

² Według wartości bilansowej brutto z wyłączeniem odsetek.

³ Aktywa o charakterze bankowym stanowią aktywa, nie wynikające z działalności handlowej (zgodnie z definicją zawartą w art. 92 CRR).

⁴ Definicja portfela została określona w zasadach zarządzania ryzykiem kredytowym.

- ✓ Automatyzację procesów realizowanych w Banku, pozwalającą w sposób bezpieczny zredukować ryzyko wynikające z błędów ludzkich;
- ✓ Wdrożenie efektywnej struktury zarządzania ryzykiem operacyjnym, w tym określenie ról i odpowiedzialności w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym.

Bank realizuje cele strategiczne poprzez opracowanie i wdrożenie:

- ✓ systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym, adekwatnego do profilu ryzyka Banku;
- ✓ systemu zarządzania zasobami ludzkimi, który pozwala na stworzenie kultury organizacyjnej wspierającej efektywne zarządzanie ryzykiem operacyjnym;
- ✓ skutecznego systemu kontroli wewnętrznej pozwalającego na monitorowanie i korygowanie wykrytych nieprawidłowości (w szczególności w obszarach najbardziej narażonych na ryzyko);
- ✓ odpowiednich warunków technicznych (w tym technologicznych) wspierających w sposób bezpieczny działalność Banku i przetwarzane przez niego informacje;
- ✓ procedur opisujących istniejące w Banku procesy, które regularnie są dostosowywane do zmieniających warunków otoczenia wewnętrznego i zewnętrznego;
- ✓ planów awaryjnych i planów zachowania ciągłości działania Banku.

3) Ryzyko koncentracji

Cele strategiczne w zakresie ryzyka koncentracji obejmują:

- ✓ utrzymywanie umiarkowanie zdywersyfikowanego portfela kredytowego w zakresie uwarunkowanym terenem działania Banku;
- ✓ bezwzględne przestrzeganie limitów koncentracji dużych ekspozycji określonych w CRR.

Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- ✓ angażowanie się Banku w branże, w których obsłudze Bank posiada wieloletnie doświadczenie;
- ✓ ograniczenie kredytowania klientów, których zaangażowanie w Banku wyniosłoby 10% uznanego kapitału;
- ✓ ograniczanie ryzyka koncentracji w ten sam rodzaj zabezpieczenia w postaci hipoteki poprzez opracowanie i stosowanie odpowiednich standardów postępowania dotyczących zarządzania ryzykiem ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie;

4) Ryzyko płynności

Cele strategiczne w zakresie ryzyka płynności obejmują:

- ✓ zapewnienie finansowania aktywów i terminowego wykonywania zobowiązań w toku normalnej działalności Banku lub w innych warunkach, które można przewidzieć, bez konieczności poniesienia straty;

- ✓ zapobieganie powstania sytuacji kryzysowej, zwłaszcza z powodu czynników wewnątrzbankowych oraz posiadanie aktualnego i skutecznego planu awaryjnego na wypadek wystąpienia takiej sytuacji,
- ✓ utrzymywanie przez Bank aktywów nieobciążonych na minimalnym poziomie stanowiącym zabezpieczenie na wypadek zrealizowania się scenariuszy warunków skrajnych płynności w „horyzoncie przeżycia” wynoszącym 30 dni.

Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- ✓ realizowanie strategii finansowania, o której mowa w ust. 3;
- ✓ pozyskiwanie depozytów o możliwie długich terminach wymagalności, tak aby Bank mógł otwierać po stronie aktywnej pozycje o dłuższym horyzoncie czasowym;
- ✓ utrzymywanie na bezpiecznym poziomie nadzorczych miar płynności, przy jednoczesnym minimalizowaniu kosztów z tym związanych;
- ✓ utrzymywanie wymogu pokrycia płynności (wskaźnika LCR) oraz stabilnego finansowania (wskaźnika NSFR) na wymaganym przepisami⁵ poziomie;
- ✓ finansowanie na bezpiecznym poziomie kredytów⁶ powiększonych o majątek trwały przez depozyty powiększone o fundusze własne;
- ✓ utrzymywanie płynnościowej struktury bilansu⁷ na poziomie zapewniającym występowanie nadwyżki skumulowanych aktywów⁸ nad skumulowanymi pasywami⁹ w okresie do 1 roku oraz nadwyżki skumulowanych pasywów nad skumulowanymi aktywami w okresie powyżej 1 roku¹⁰;
- ✓ zapewnienie globalnej wypłacalności Banku, oznaczającej posiadanie skumulowanej luki płynności¹¹ (bez uwzględnienia zobowiązań pozabilansowych udzielonych i otrzymanych) na poziomie nieujemnym; *(w praktyce oznacza to, że gdyby na dany moment Bank spieniężył wszystkie swoje aktywa to wystarczy środków na zaspokojenie wszystkich zobowiązań; niewypłacalność banków powstawała najczęściej wtedy, gdy rosły kredyty zagrożone, więc wartość aktywów spadała)*
- ✓ dywersyfikacja źródeł finansowania poprzez ograniczanie udziału środków dużych deponentów lub dużych depozytów w bazie depozytowej;
- ✓ dążenie do podnoszenia stabilności źródeł finansowania głównie poprzez pozyskiwanie środków od gospodarstw domowych po akceptowalnej cenie
- ✓ identyfikacja wszelkich zagrożeń związanych z ryzykiem utraty płynności w zależności od stwierdzonego charakteru zagrożenia postępowanie według procedur awaryjnych określonych w obowiązujących w Banku zasadach zarządzania ryzykiem płynności.

⁵ Zgodnie z rozporządzeniem CRR lub Umową Systemu Ochrony;

⁶ Wartość kredytów obliczona jako: kwota nominalna kapitału kredytu (dla kredytów w rachunkach bieżących jest to kwota wykorzystanego kapitału) minus nierozliczona prowizja minus rezerwa celowa

⁷ Wyznaczonej w oparciu o zestawienie luki płynności, o którym mowa w obowiązujących w Banku zasadach zarządzania ryzykiem płynności.

⁸ Wraz ze zobowiązaniami pozabilansowymi otrzymanymi.

⁹ Wraz ze zobowiązaniami pozabilansowymi udzielonymi.

¹⁰ Kumulując aktywa i pasywa począwszy od ostatniego przedziału.

¹¹ O której mowa w obowiązujących w Banku zasadach zarządzania ryzykiem płynności.

Bank przyjmuje następującą strategię finansowania:

- 1) głównym źródłem finansowania działalności Banku są depozyty podmiotów niefinansowych i instytucji rządowych oraz samorządowych, ich łączna kwota powinna stanowić co najmniej 85% pasywów ogółem;
- 2) Bank posiada i aktualizuje w okresach rocznych plan pozyskiwania i utrzymywania depozytów;
- 3) Bank dostosowuje skalę działania do możliwości zapewnienia stabilnego finansowania;
- 4) Bank zakłada możliwość pozyskiwania dodatkowym źródłem środków z Banku Zrzeszającego na zasadach i w zakresie możliwości Banku Zrzeszającego;
- 5) w sytuacji awaryjnej, dodatkowym źródłem finansowania mogą być środki uzyskane w ramach Minimum Depozytowego lub Funduszu Pomocowego na zasadach określonych w Umowie Systemu Ochrony SGB.

5) Ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej

Cele strategiczne w zakresie ryzyka stopy procentowej obejmują:

- ✓ optymalizacja wyniku odsetkowego w warunkach zmienności rynkowych stóp procentowych;
- ✓ ograniczanie negatywnego wpływu zmian stóp procentowych poprzez doskonalenie narzędzi pomiaru i odpowiednie kształtowanie struktury aktywów i pasywów wrażliwych na zmiany stóp procentowych;
- ✓ utrzymywanie poziomu ryzyka w ramach ustanowionych limitów opisanych w wewnętrznej procedurze dotyczącej zasad zarządzania ryzykiem stopy procentowej.

Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- ✓ ograniczenie ryzyka stopy procentowej tylko do portfela bankowego i tylko do pozycji wynikających z produktów bilansowych;
- ✓ ograniczenie kwoty pozycji wrażliwych na zmiany stóp procentowych z terminami przeszacowania powyżej 1 roku do maksymalnie 7,0% sumy bilansowej;
W marcu 2020r.w związku z sytuacją wynikającą z epidemii koronawirusa Rada Polityki Pieniężnej obniżyła stopy procentowe.
- ✓ zmniejszenie ryzyka bazowego poprzez:
 - stosowanie dla produktów klientowskich stóp bazowych w postaci stawek własnych Banku (w zakresie przewidzianym w przepisach prawa) - zwłaszcza dla aktywów wrażliwych,
 - oferowanie klientom produktów depozytowych, których oprocentowanie uzależnione byłoby od stawek rynkowych (stóp rynku międzybankowego);
- ✓ dążenie do wypracowywania jak największych przychodów poza odsetkowych.
- ✓ W obecnej sytuacji niskich stóp procentowych NBP, dążyć do budowania portfela aktywów o zmiennych stopach oprocentowania, co przyniesie korzyści w postaci wzrostu przychodów odsetkowych w sytuacji wzrostu ogólnego poziomu stóp procentowych.

6) Ryzyko kapitałowe

Cele strategiczne w zakresie ryzyka kapitałowego obejmują:

- ✓ dążenie do zapewnienia odpowiedniej struktury oraz systematycznego wzrostu funduszy własnych, adekwatnych do skali i rodzaju prowadzonej działalności;
- ✓ ograniczenie wyznaczania łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko do rodzajów ryzyka przewidzianych przez przepisy prawa przy założeniu braku prowadzenia działalności handlowej;
- ✓ dywersyfikacja funduszu udziałowego poprzez ograniczenie pakietu udziałów jednego członka do 5% funduszu udziałowego; zwiększenie pakietu udziałów powyżej 5% funduszu udziałowego wymaga zgody Spółdzielni; (*ograniczenie wynika z jednego z warunków KNF wydanego przy decyzji uznania Systemu Ochrony SGB*)
- ✓ dążenie do posiadania minimalnej wielkości łącznego współczynnika kapitałowego na poziomie 10,5%;
- ✓ w roku 2020r. obowiązują niższe nadzorcze współczynniki kapitałowe związane z likwidacją przez MF bufora ryzyka systemowego (współczynnik powiększony o bufor zabezpieczający, antycykliczny) mianowicie posiadanie minimalnej wielkości współczynnika kapitału Tier I na poziomie 8,5% i współczynnika kapitału podstawowego Tier I na poziomie 7,0%; łączny współczynnik kapitałowy -10,5%
- ✓ obciążenie kapitałem wewnętrznym funduszy własnych na poziomie nie większym niż 100%, tym samym posiadanie wewnętrznego współczynnika kapitałowego na minimalnym poziomie 8,0%;
- ✓ posiadanie zaangażowania w kapitał zakładowy (akcyjny) Banku Zrzeszającego na poziomie minimum **0,5% sumy bilansowej Banku**;
- ✓ utrzymanie minimalnej wielkości wskaźnika dźwigni finansowej na poziomie co najmniej 3,3 %.

Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- ✓ przekazywanie na fundusze własne minimum 90% nadwyżki bilansowej;
- ✓ ograniczenie jednostkowego zaangażowania kapitałowego w instytucjach finansowych, bankach krajowych, zakładach ubezpieczeń i zakładach reasekuracji w taki sposób, aby umniejszenie funduszy własnych Banku z tego tytułu i nie stanowiło zagrożenia dla celów określonych,
- ✓ nie angażowanie się kapitałowe w podmioty będące Uczestnikami Systemu Ochrony, za wyjątkiem Banku Zrzeszającego;
- ✓ posiadanie zaangażowania w kapitał zakładowy (akcyjny) Banku Zrzeszającego na poziomie minimum **0,5% sumy bilansowej Banku**;
- ✓ dążenie do takiej struktury funduszy Tier I, aby kapitał rezerwowy stanowił 84 % funduszy Tier I;

7) ryzyko braku zgodności

Celem strategicznym Banku w zakresie ryzyka braku zgodności jest:

- ✓ efektywne przeciwdziałanie możliwościom wystąpienia naruszeń przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz przyjętych przez Bank standardów postępowania;
- ✓ sprawne i skuteczne podejmowanie działań naprawczych w sytuacji zidentyfikowania braku zgodności oraz przeciwdziałanie możliwości wystąpienia utraty reputacji i ryzyka wystąpienia strat finansowych lub sankcji prawnych mogących być skutkiem naruszenia przepisów i norm postępowania;

Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- ✓ dążenie do zgodności regulacji wewnętrznych Banku z przepisami zewnętrznymi;
- ✓ dążenie i dbałość o:
 - a) wizerunek zewnętrzny Banku rozumianego jako instytucja zaufania publicznego,
 - b) pozytywny odbiór Banku przez klientów,
 - c) przejrzystość działań Banku wobec klientów,
 - d) stworzenie kadry pracowniczej identyfikującej się z Bankiem, dobrze zorganizowanej wewnętrznie dla realizacji wspólnych celów wytyczonych przez Bank.

Efektywne zarządzanie ryzykiem braku zgodności odbywa się w sposób zapewniający utrzymanie dobrego imienia Banku.

8) ryzyko walutowe

Cele strategiczne w zakresie działalności walutowej obejmują:

- ✓ obsługę klientów Banku w zakresie posiadanych uprawnień walutowych;
- ✓ zapewnienie klientom Banku kompleksowej obsługi w zakresie prowadzenia rachunków walutowych bieżących i terminowych, obsługi kasowej, realizacji przelewów otrzymywanych i wysyłanych za granicę oraz wykonywania innych czynności obrotu dewizowego za pośrednictwem Banku Zrzeszającego;
- ✓ minimalizowanie ryzyka walutowego.

Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- ✓ dążenie do utrzymania domkniętych indywidualnych pozycji walutowych, tak aby pozycja walutowa całkowita nie przekroczyła 2% funduszy własnych Banku;
- ✓ prowadzenie transakcji wymiany walut z Bankiem Zrzeszającym polegających na zagospodarowywaniu nadwyżek środków walutowych oraz domykaniu otwartych pozycji walutowych Banku; transakcje walutowe nie mają charakteru spekulacyjnego;
- ✓ utrzymywanie relatywnie wysokiego poziomu aktywów płynnych w walutach obcych;
- ✓ podnoszenie kwalifikacji kadry oraz ścisłą współpracę w tym zakresie z Bankiem Zrzeszającym;
- ✓ niedokonywanie transakcji w walutach niewymienialnych.

2.2. Struktura i organizacja zarządzania ryzykiem, w tym informacje na temat jej uprawnień i statutu, lub innych rozwiązań w tym względzie (art. 435.1.b)

Podstawowe zadania organów Banku w zakresie zarządzania ryzykiem zostały określone w „Strategii zarządzania ryzykiem w Banku Spółdzielczym w Starej Białej”. W procesie zarządzania ryzykiem w Banku uczestniczą następujące organy, jednostki i komórki organizacyjne Banku: Rada Nadzorcza, Zarząd oraz jednostki i komórki organizacyjne Banku.

Rada Nadzorcza Banku:

- 1) sprawuje nadzór nad wprowadzaniem systemu zarządzania ryzykiem;
- 2) zatwierdza, określony przez Zarząd, akceptowalny ogólny poziom ryzyka oraz monitoruje jego przestrzeganie;
- 3) zatwierdza, przyjętą przez Zarząd, strategię zarządzania Bankiem oraz nadzoruje jej przestrzeganie;
- 4) zatwierdza, przyjętą przez Zarząd Banku, strategię zarządzania ryzykiem oraz monitoruje jej przestrzeganie;
- 5) sprawuje nadzór nad opracowaniem, przyjęciem i wdrożeniem procedur, na podstawie których funkcjonować ma w Banku system zarządzania ryzykiem; nadzoruje ich przestrzeganie;
- 6) wybiera członków Zarządu posiadających odpowiednie kwalifikacje do sprawowania wyznaczonych im funkcji;
- 7) monitoruje skuteczność czynności wykonywanych przez członków Zarządu w związku z realizacją ich zadań w zakresie systemu zarządzania Bankiem;
- 8) sprawuje nadzór nad wykonywaniem przez członków Zarządu obowiązków w ramach przypisanych im obowiązków na pierwszym poziomie i drugim poziomie;
- 9) określa zasady raportowania do Rady Nadzorczej o rodzajach i wielkości ryzyka w działalności, po uprzednim przedstawieniu propozycji przez Zarząd, w sposób umożliwiający nadzorowanie systemu zarządzania ryzykiem w Banku;
- 10) zatwierdza zasady przeprowadzania testów warunków skrajnych w odniesieniu do poszczególnych rodzajów ryzyka.
- 11) uczestniczy także w procesie szacowania i utrzymywania bezpiecznego poziomu kapitału wewnętrznego w drodze oceny i zatwierdzenia procedur w zakresie:
 - a) obliczania regulacyjnego wymogu kapitałowego,
 - b) szacowania kapitału wewnętrznego,
 - c) planowania i zarządzania kapitałowego;
- 12) Rada Nadzorcza co kwartał analizuje aktualny poziom kapitału wewnętrznego w nawiązaniu do wymogów kapitałowych ustalonych dla wszystkich rodzajów ryzyk istotnych występujących w Banku.

Zarząd Banku:

- 1) projektuje, wprowadza oraz zapewnia działanie spójnego ze strategią zarządzania Bankiem oraz systemu zarządzania ryzykiem;
 - 2) określa bieżącą i przyszłą gotowość Banku do podejmowania ryzyka;
 - 3) opracowuje i przyjmuje strategię zarządzania ryzykiem;
 - 4) odpowiada za opracowanie, przyjęcie i wdrożenie procedur dotyczących zarządzania oraz zapewnienie wdrożenia planów w zakresie systemu zarządzania ryzykiem, opracowuje i akceptuje politykę oraz zapewnia wdrożenie procedur; monitoruje ich przestrzeganie;
 - 5) zapewnia strukturę organizacyjną dostosowaną do wielkości i profilu ponoszonego ryzyka i umożliwiającą skuteczne wykonywanie zadań, w tym: wprowadza podział realizowanych w Banku zadań, zapewniający niezależność zarządzania ryzykiem na pierwszym poziomie od zarządzania ryzykiem na drugim poziomie;
 - 6) nadzoruje zarządzanie ryzykiem na pierwszym i drugim poziomie;
 - 7) nadzoruje wielkość i profil ryzyka w Banku;
 - 8) ustanawia odpowiednie zasady raportowania, w tym zasady raportowania Zarządu do Rady Nadzorczej; ustanawia zasady raportowania przez jednostki organizacyjne, komórki organizacyjne oraz stanowiska organizacyjne Banku o rodzajach i wielkości ryzyka w działalności, w sposób umożliwiający monitorowanie poziomu ryzyka w Banku;
 - 9) wprowadza niezbędne korekty i udoskonalenia systemu zarządzania w przypadku zmiany wielkości i profilu ryzyka w działalności Banku oraz czynników otoczenia gospodarczego lub wykrycia nieprawidłowości w funkcjonowaniu systemu zarządzania;
- ponadto:
- 10) zatwierdza przyjęte rodzaje limitów oraz ich wysokość.

Komórki i jednostki organizacyjne:

- 1) Zarządzanie ryzykiem jest zorganizowane w sposób umożliwiający zapobieganie konfliktom interesów pomiędzy pracownikami, czy też jednostkami organizacyjnymi Banku.
- 2) Komórki organizacyjne Banku biorą udział w procesie zarządzania ryzykiem poprzez realizację celów zawartych w niniejszej strategii oraz zgodnie z regulaminem organizacyjnym Banku.
- 3) Komórki organizacyjne (lub wyznaczone osoby w Banku) uczestniczą w procesie zarządzania ryzykiem w ramach przypisanych im zadań w strukturze organizacyjnej Banku oraz w procedurach wewnętrznych, dotyczących zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka.
- 4) Zespół Ryzyk Bankowych i Analiz odpowiada za identyfikację, monitorowanie, pomiar i kontrolowanie ryzyka kredytowego, operacyjnego, płynności, stopy procentowej, walutowego oraz ryzyka kapitałowego.
- 5) Zespół Organizacji i Kadr (kierownik sprawuje funkcję zgodności w Banku).
- 6) Zespół Finansowo-Księgowy i Rozliczeń odpowiada między innymi za zarządzanie nadwyżką środków pieniężnych;
- 7) Zespół Sprawozdawczości i Wsparcia odpowiada między innymi za sprawozdawczość dla odbiorców zewnętrznych oraz monitoruje wykonanie planu finansowego;

- 8) Osoby wykonujące zadania związane z podjęciem decyzji kredytowych, zgodnie z obowiązującymi w Banku kompetencjami kredytowymi, odpowiadają za identyfikację i akceptację ryzyka kredytowego dla pojedynczej transakcji;
- 9) Pracownicy Oddziałów oraz Zespołu Kredytów odpowiadają za sprzedaż kredytów.

2.3. Zakres i charakter systemów raportowania i pomiaru ryzyka (art. 435.1.c)

Do głównych zadań w zakresie zarządzania ryzykiem w Banku należy dostarczanie informacji na temat ryzyka i jego profilu, stosowanie działań profilaktycznych redukujących ryzyko i jego skutki oraz monitorowanie dopuszczalnego poziomu.

W stosunku do ryzyka uznanego przez Bank za istotne opracowane zostały metody pomiaru oraz system raportowania, opisany szczegółowo w zasadach zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka.

Pomiar, monitorowanie i kontrolę ryzyka, a następnie raportowanie do Zarządu i Rady Nadzorczej dokonuje:

- 1) Zespół Ryzyk Bankowych i Analiz w zakresie ryzyka kredytowego, operacyjnego, płynności, stopy procentowej, ryzyka walutowego, ryzyka kapitałowego
- 2) Pracownik Stanowiska ds. Obsługi Organów Banku w zakresie ryzyka braku zgodności.

System raportowania

Monitorowanie ryzyka stanowi część bieżącego procesu zarządzania ryzykiem i sprawozdawania o ryzyku w działalności Banku.

System sprawozdawczości zarządczej dostarcza informacji na temat rodzajów i wielkości ryzyka w działalności Banku, umożliwia ocenę skutków decyzji w zakresie zarządzania ryzykiem i służy monitorowaniu przestrzegania limitów wewnętrznych.

Monitorowanie ryzyka odbywa się z częstotliwością dostosowaną do wielkości i charakteru poszczególnych rodzajów ryzyka w działalności Banku oraz umożliwia dostarczanie informacji o zmianach profilu działalności.

Pomiar, monitorowanie i charakter raportów

1) Ryzyko kredytowe

Nadzór nad zarządzaniem ryzykiem kredytowym, pomiarem i monitorowaniem sprawuje Prezes Zarządu nadzorujący Pion Organizacji i Nadzoru

Nadzór nad działalnością kredytową handlową/ operacyjną sprawuje Wiceprezes Zarządu ds. Handlowych.

Oddziały oraz Zespół Kredytów, jako komórki zarządzające w ramach obowiązującej struktury organizacyjnej, wykonują zadania związane z pozyskaniem klienta, analizą wniosku kredytowego, wydaniem decyzji dotyczącej analizowanego kredytu i przekazanie rekomendacji, zgodnie z obowiązującymi w Banku kompetencjami kredytowymi, odpowiednim osobom celem podjęcia decyzji kredytowej.

Zadania związane z podjęciem decyzji kredytowych, dla pojedynczej transakcji, zgodnie z obowiązującymi w Banku kompetencjami kredytowymi podejmuje Zarząd Banku / Dyrektor Oddziału łącznie z członkiem Zarządu, z wyłączeniem Członka Zarządu kierującego Pionem Handlowym lub pracownika ds. Weryfikacji Kredytowej i Analiz.

Zarząd i Rada Banku podejmują decyzje kredytowe dotyczące zaangażowania członków Rady Nadzorczej, Zarządu, osób zajmujących kierownicze stanowiska w Banku oraz podmiotów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie z członkiem Rady Nadzorczej, Zarządu, osobą zajmującą kierownicze stanowisko w Banku.

Komórką monitorującą ryzyko pojedynczej transakcji jest komórka organizacyjna lub osoby wykonujące, w ramach obowiązującej w Banku struktury organizacyjnej, zadania związane z badaniem terminowości spłaty kredytu, oceną sytuacji ekonomiczno-finansowej kredytobiorcy oraz oceną skuteczności zabezpieczeń ekspozycji kredytowych.

Monitorowanie i raportowanie ryzyka kredytowego w zakresie całego portfela kredytowego Banku dokonuje pracownik Sekcji Ryzyk Bankowych i Analiz.

Analiza sporządzana jest w cyklu miesięcznym i obejmuje:

- ✓ wielkość portfela kredytowego,
- ✓ ocenę struktury aktywów i zobowiązań pozabilansowych,
- ✓ ocenę struktury podmiotowej, rodzajowej i jakościowej portfela kredytowego,
- ✓ ocenę wielkości rezerw celowych, ocenę pokrycia rezerwami celowymi kredytów zagrożonych
- ✓ analizę wskaźników,
- ✓ monitorowanie i kontrolę stopnia wykorzystania wyznaczonych limitów,
- ✓ analizę koncentracji podmiotowej.

2) Ryzyko koncentracji

Rozwiązania organizacyjne dotyczące ryzyka kredytowego dotyczą również nadzoru i zarządzania ryzykiem koncentracji.

W cyklach kwartalnych przygotowywane są analizy i raporty obejmujące następujące dane:

- ✓ koncentrację branżową,
- ✓ koncentrację zabezpieczeń,
- ✓ ocenę zaangażowania w detaliczne ekspozycje kredytowe, w tym struktury ekspozycji, rodzaju zabezpieczenia, realizacji limitów,
- ✓ ocenę zaangażowania w ekspozycje kredytowe zabezpieczone hipotecznie, w tym struktury jakościowej, rodzajowej ekspozycji, rodzaju zabezpieczenia oraz realizacja limitów.

Proces zarządzania ryzykiem koncentracji odbywa się na wielu szczeblach struktury organizacyjnej Banku i dotyczy następujących działań:

- ✓ ustalenie i kontrola profilu ryzyka koncentracji,
- ✓ kontrola poziomu wykorzystania limitów na ryzyko koncentracji na etapie wniosku kredytowego,
- ✓ pomiar ryzyka koncentracji zaangażowań przed wydaniem rekomendacji lub przed podjęciem decyzji kredytowej,

- ✓ przestrzeganie realizacji limitów, inicjowanie zmian w poziomie istniejących limitów,
- ✓ ocena bieżącego i planowanego poziomu ryzyka koncentracji Banku.

Rozwiązania organizacyjne uwzględnione powyżej dotyczą również nadzoru i zarządzania nad ryzykiem wynikającym z ekspozycji zabezpieczonych hipotecznie oraz ekspozycji detalicznych.

3) Ryzyko stopy procentowej

Nadzór nad kształtowaniem pozycji bilansowych wrażliwych na zmianę stóp procentowych sprawuje Wiceprezes ds. Handlowych.

Nadzór nad pomiarem i monitorowaniem ryzyka stopy procentowej sprawuje Prezes zarządu.

Za kształtowanie pozycji bilansowych i pozabilansowych wrażliwych na zmiany stóp procentowych (przyjmowanie depozytów, udzielanie kredytów, składanie depozytów w SGB-Banku S.A., ustalanie w ramach posiadanych pełnomocnictw indywidualnego oprocentowania produktów bankowych) jest odpowiedzialny Zespół Kredytów, Zespół Obsługi Klienta, Oddziały Banku, pracownik Zespołu Finansowo-Księgowej i Rozliczeń.

Zadania związane z identyfikowaniem, pomiarem, monitorowaniem i kontrolowaniem ryzyka stopy procentowej wykonuje pracownik Zespołu Ryzyk Bankowych i Analiz.

Monitorowanie i raportowanie ryzyka stopy procentowej dokonuje Pracownik Zespołu Ryzyk Bankowych i Analiz w cyklach miesięcznych. Raport obejmuje w szczególności następujące elementy:

- ✓ strukturę aktywów i pasywów wg rodzajów zastosowanych stóp referencyjnych,
- ✓ wielkość niedopasowania aktywów i pasywów wrażliwych na zmianę stóp referencyjnych w poszczególnych przedziałach czasowych,
- ✓ informacje o poziomie marży odsetkowej Banku oraz spreadu (różnicy pomiędzy oprocentowaniem aktywów i pasywów),
- ✓ podstawowe wskaźniki ekonomiczne z zakresu ryzyka stopy procentowej,
- ✓ analizę luki przeszacowania obejmującą symulacje zmian wyniku odsetkowego w okresie najbliższego roku,
- ✓ informację o poziomie i stopniu wykorzystania poszczególnych limitów w zakresie ryzyka stopy procentowej oraz o wartości przekroczeń monitorowanych limitów,
- ✓ testy warunków skrajnych,
- ✓ wyniki szacowania kapitału w zakresie ryzyka stopy procentowej (kwartalnie),
- ✓ wnioski z przeprowadzonej analizy.

4) Ryzyko płynności

Nadzór nad pomiarem i monitorowaniem sprawuje Prezes Zarządu.

Zadania związane z utrzymaniem bieżącej, krótkoterminowej i długoterminowej płynności w Banku wykonuje pracownik Zespołu Finansowo-Księgowej i Rozliczeń, który jest odpowiedzialny za zarządzanie środkami Banku oraz za wywiązywanie się Banku z zawartych umów (zarówno

kredytowych – zabezpieczenie środków na akcję kredytową jak i środków na wypłaty depozytów, których termin wymagalności upłynął), w tym zagospodarowaniem nadwyżek środków.

Zadania związane z identyfikowaniem, pomiarem, monitorowaniem i kontrolowaniem ryzyka płynności w Banku wykonuje Zespół Ryzyka Bankowych i Analiz.

Monitorowanie i raportowanie ryzyka płynności dokonuje Zespół Ryzyk Bankowych i Analiz w cyklach miesięcznych. Raport obejmuje w szczególności następujące elementy:

- ✓ zestawie kalkulacyjnych nadzorczych miar płynności, LCR i wewnętrznego NSFR,
- ✓ raport stabilności środków uznanych przez Bank za stabilne źródło finansowania,
- ✓ zestawienie terminów płatności aktywów i pasywów – zestawienie pierwotne i urealnione,
- ✓ wybrane wskaźniki ekonomiczne w zakresie ryzyka płynności,
- ✓ wskaźniki wczesnego ostrzegania,
- ✓ informacje o poziomie koncentracji dużych zaangażowań pasywnych Banku,
- ✓ testy warunków skrajnych,
- ✓ pogłębioną analizę płynności długoterminowej (raz w roku),
- ✓ poziom wykorzystania limitów na ryzyko płynności,

5) Ryzyko operacyjne

Nadzór nad zarządzaniem ryzykiem operacyjnym, pomiarem i monitorowaniem sprawuje Prezes Zarządu nadzorujący Pion Organizacji i Nadzoru.

Za monitorowanie i raportowanie ryzyka operacyjnego oraz koordynowanie wykonywanych w Banku zadań z zakresu ryzyka operacyjnego odpowiedzialny jest Audytor ryzyka, będący pracownikiem Sekcji Ryzyk Bankowych i Analiz.

Kierujący poszczególnymi jednostkami organizacyjnymi pełnią rolę tzw. Właścicieli ryzyka i są odpowiedzialni za zarządzanie ryzykiem operacyjnym w podległych im jednostkach, w zakresie wszystkich wykonywanych w nich czynności. Właściciel ryzyka może wyznaczyć swojego zastępcę, który przejmuje jego rolę w procesie zarządzania ryzykiem operacyjnym w czasie jego nieobecności. Funkcję zastępcy może pełnić Menadżer ryzyka.

Dla ryzyk technologicznych zidentyfikowanych w systemach informatycznych rolę gestorów ryzyka przejmują Właściciele systemów informatycznych. Gestor ryzyka na czas nieobecności może wyznaczyć zastępcę, który przejmuje jego rolę w procesie zarządzania ryzykiem operacyjnym.

Bieżące zarządzanie ryzykiem operacyjnym w Banku polega na zapobieganiu zdarzeniom operacyjnym powstającym w bieżącej działalności, w procesach oraz systemach, przy zastosowaniu mechanizmów kontrolnych adekwatnych do skali generowanego ryzyka; podejmowaniu działań zmierzających do ograniczenia liczby i skali występujących zagrożeń w przypadku przekroczenia akceptowanego poziomu; likwidowaniu negatywnych skutków zdarzeń operacyjnych; rejestrowaniu danych o zdarzeniach operacyjnych i poniesionych stratach operacyjnych.

Proces zarządzania ryzykiem operacyjnym w Banku jest wspomagany programem informatycznym o nazwie „Rejestr Incydentów Ryzyka operacyjnego” będącym modułem Głównego Systemu Bankowego Banku.

Monitorowanie i raportowanie ryzyka operacyjnego dokonuje Audytor ryzyka w cyklach kwartalnych. Raport obejmuje w szczególności następujące elementy:

- ✓ zgromadzone dane o zdarzeniach operacyjnych,
- ✓ kluczowe wskaźniki ryzyka,
- ✓ wyniki reklamacji i skarg.

Audytor ryzyka w ramach zarządzania ryzykiem operacyjnym monitoruje:

- ✓ poziom ryzyka operacyjnego na podstawie kluczowych wskaźników ryzyka operacyjnego,
- ✓ wielkości objęte limitami lub wartościami progowymi na ryzyko operacyjne,
- ✓ skuteczność działań podejmowanych w ramach redukcji lub transferu ryzyka operacyjnego.

Przedmiotem monitorowania ryzyka operacyjnego są:

- ✓ zarządzanie ryzykiem operacyjnym w oparciu o obowiązujące regulacje i przepisy prawa,
- ✓ poziom narażenia na ryzyko operacyjne,
- ✓ zdarzenia i straty operacyjne oraz ich skutki,
- ✓ wskaźniki KRI,
- ✓ złożone skargi reklamacyjne na działalność Banku.

6) Ryzyko walutowe

Nadzór nad zarządzaniem ryzykiem walutowym sprawuje Prezes Zarządu .

Nadzór nad pomiarem i monitorowaniem sprawuje Członek Zarządu ds. Finansowych.

Zadania związane z zarządzaniem ryzykiem walutowym, zarządzaniem rachunkami walutowymi nostro Banku w Banku Zrzeszającym, przestrzeganiem limitów w zakresie ryzyka walutowego, lokowaniem nadwyżek środków walutowych, wyliczaniem bieżącej pozycji walutowej Banku, utrzymywaniem pozycji walutowej Banku na poziomie zgodnym z obowiązującymi limitami, ustalaniem kursów walut (tabele kursowe), ustalaniem kursów negocjowanych, przestrzeganiem limitów związanych z kupnem lub sprzedażą walut obcych zawartych przez upoważnionych pracowników wykonuje pracownik Zespołu Finansowo- Księgowej i Rozliczeń.

Zadania związane z identyfikowaniem, pomiarem, monitorowaniem i kontrolowaniem ryzyka walutowego w Banku wykonuje Zespół Ryzyka Bankowych i Analiz.

Monitorowanie i raportowanie ryzyka płynności dokonuje Zespół Ryzyk Bankowych i Analiz w cyklach miesięcznych. Raport obejmuje w szczególności następujące elementy:

- ✓ strukturę bilansu Banku z punktu narażenia na ryzyko walutowe;
- ✓ wielkość pozycji walutowych;
- ✓ wpływ zmiany kursów walutowych na wynik finansowy Banku;
- ✓ analizę wskaźników;
- ✓ powiązania z innymi rodzajami ryzyka;
- ✓ wyniki testów warunków skrajnych;
- ✓ stopień realizacji i przestrzegania limitów.

7) Ryzyko kapitałowe

Bank dokonuje agregacji wymogów kapitałowych na poszczególne rodzaje ryzyka, tym samym oblicza łączną wielkość wymogu kapitałowego (wewnętrzny wymóg kapitałowy) w oparciu o metodę minimalnego wymogu kapitałowego.

Punktem wyjściowym dla ustalenia kapitału wewnętrznego jest wyliczony regulacyjny wymóg kapitałowy.

Następnie Bank ocenia, czy regulacyjny wymóg kapitałowy w pełni pokrywa ryzyko kredytowe, operacyjne i walutowe oraz dodaje wymogi kapitałowe na pozostałe istotne rodzaje ryzyka.

Kapitał wewnętrzny stanowi sumę regulacyjnego wymogu kapitałowego, dodatkowych wymogów kapitałowych oraz wymogów kapitałowych na pozostałe istotne rodzaje ryzyka obliczonych zgodnie z obowiązującymi w Banku zasadami szacowania kapitału wewnętrznego.

W procesie monitorowania i raportowania uczestniczy Zespół Ryzyka Bankowych i Analiz.

Pracownik tego stanowiska:

- ✓ monitoruje poziom funduszy własnych, identyfikuje potrzeby kapitałowe;
- ✓ ocenia stopień pokrycia funduszami różnych rodzajów ryzyka bankowego;
- ✓ wskazuje na rozwiązania zmierzające do efektywnego wykorzystania funduszy własnych;
- ✓ ocenia skalę zapotrzebowania Banku na zwiększenie funduszy własnych;
- ✓ opracowuje propozycje zmierzające do odpowiedniego alokowania funduszy własnych;
- ✓ wskazuje na sposoby ograniczania ryzyka, w przypadku pojawienia się zagrożeń związanych z brakiem adekwatności kapitałowej Banku;
- ✓ opracowuje sprawozdania z zakresu kapitału wewnętrznego i poziomu wewnętrznego współczynnika wypłacalności;
- ✓ opracowuje propozycje aktualizacji procedury w zakresie zarządzania i planowania kapitałowego, w tym wyznaczania regulacyjnego wymogu kapitałowego i szacowania kapitału wewnętrznego;
- ✓ monitoruje poziom adekwatności kapitałowej;
- ✓ gromadzi dane finansowe, potrzebne do monitorowania adekwatności kapitałowej Banku;
- ✓ opracowuje sprawozdania z zakresu kapitału regulacyjnego i poziomu współczynnika wypłacalności;
- ✓ może wносить propozycje zmian do procedur w wypadku zaistnienia sytuacji specyficznej, której dotychczasowe procedury nie obejmowały;
- ✓ przeprowadza testy warunków skrajnych polegające na badaniu wpływu czynników nieoczekiwanych na poziom funduszy własnych i adekwatność kapitałową.

System informacji zarządczej dostarcza informacji na temat:

- ✓ poziomu, struktury i zmian w funduszach własnych;
- ✓ poziomu i zmiany współczynników kapitałowych w tym wskaźnika dźwigni finansowej, w tym struktury zmian w aktywach ważonych ryzykiem;
- ✓ poziomu i struktury kapitału wewnętrznego;

- ✓ wyników testów warunków skrajnych dla ryzyka kapitałowego;
- ✓ realizację przyjętych limitów;
- ✓ realizację długoterminowych celów kapitałowych i planu kapitałowego.

Bank zarządza poziomem adekwatności kapitałowej poprzez jednoczesne kreowanie wielkości funduszy własnych oraz wpływanie na poziom generowanego ryzyka.

Poziom adekwatności kapitałowej, mierzony wielkością współczynników kapitałowych, podlega systematycznemu monitorowaniu w okresach miesięcznych, natomiast mierzony wielkością wewnętrznego współczynnika kapitałowego oraz wskaźnika dźwigni finansowej w okresach kwartalnych.

8) Ryzyko braku zgodności

Za całość koordynacji procesu identyfikacji i zarządzania w Banku ryzykiem braku zgodności, jak też za nadzór nad działaniami osoby pełniącej funkcję ds. zgodności odpowiada Prezes Zarządu Banku.

Komórki i jednostki organizacyjne są zobowiązane do informowania osoby pełniącej funkcję ds. ryzyka braku zgodności o przypadkach wystąpienia ryzyka braku zgodności.

Zadania komórki ds. zgodności sprawuje Kierownik Zespołu Organizacji i Kadr.

W zarządzaniu ryzykiem braku zgodności Bank przede wszystkim kładzie nacisk na prowadzenie działań zgodnych nie tylko z szeroko rozumianymi normami prawnymi (zewnętrznymi i wewnętrznymi), lecz również normami, które charakteryzują Bank, jako instytucję zaufania publicznego.

Zarządzanie ryzykiem braku zgodności polega w Banku na:

- 1) zapobieganiu naruszeń compliance;
- 2) identyfikowaniu naruszeń compliance;
- 3) wdrażaniu odpowiednich działań naprawczych w przypadku pojawienia się naruszeń compliance;
- 4) monitorowaniu, czy wdrożone działania naprawcze są skuteczne.

Pracownik komórki ds. zgodności:

- ✓ prowadzi rejestr naruszeń compliance;
- ✓ sporządza na potrzeby Zarządu i Rady Nadzorczej informacji dotyczących stopnia efektywności zarządzania ryzykiem braku zgodności, zmian w poziomie ryzyka;
- ✓ przedstawia Zarządowi propozycje działań, które będą miały na celu minimalizowanie powstałego ryzyka braku zgodności i ograniczanie występowania takich naruszeń przepisów prawa i norm postępowania w przyszłości;
- ✓ na bieżąco informuje Zarząd Banku o przypadkach występowania istotnych naruszeń compliance;
- ✓ monitoruje terminowość i zakres aktualizacji procedur wewnętrznych oraz informuje pracowników Banku o zaistniałych zmianach w procedurach wewnętrznych w formie elektronicznej (tj. poprzez system Axence nVision w formie Komunikatów wyświetlanych na stacjach roboczych pracowników) i jednocześnie umieszcza je na stronie Intranetu BS Stara Biała (zakładka: *Wykaz regulacji*);
- ✓ monitoruje na bieżąco zmiany w zewnętrznych przepisach prawa oraz informuje pracowników Banku o zaistniałych zmianach w procedurach zewnętrznych w formie elektronicznej (tj. poprzez system Axence nVision w formie Komunikatów wyświetlanych na stacjach roboczych pracowników);

- ✓ opiniuje projekty procedur wewnętrznych lub wzorów umów i/lub dba o uzyskanie odpowiednich opinii prawnych pod kątem ich zgodności z zewnętrznymi przepisami prawa oraz występowania ewentualnych zapisów, które mogłyby wygenerować naruszenie compliance (z wyjątkiem wzorów przygotowywanych przez Spółdzielnię lub Bank Zrzeszający);
- ✓ opiniuje nowe produkty lub procesy pod kątem ryzyka ewentualnego wystąpienia zdarzeń compliance;
- ✓ opiniuje materiały reklamowe Banku (z wyjątkiem materiałów przygotowywanych przez Bank Zrzeszający);
- ✓ monitoruje realizację zaleceń wydanych przez podmioty zewnętrzne, w tym przez Komisję Nadzoru Finansowego oraz Spółdzielnię oraz wydanych przez Zarząd w wyniku kontroli wewnętrznych;
- ✓ kształtuje świadomość istnienia ryzyka braku zgodności wśród pracowników Banku poprzez realizowanie szkoleń z obszaru compliance.

Raporty o ryzyku braku zgodności skupiają się na podstawowych zadaniach, które ma spełniać zarządzanie ryzykiem braku zgodności, a więc dotyczą czynności podejmowanych w celu zapewnienia zgodności działania Banku z obowiązującymi przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi oraz przyjętymi przez Bank standardami postępowania.

Sprawozdania z ryzyka braku zgodności zawierają:

- ✓ podsumowanie wszystkich naruszeń compliance, które wystąpiły w okresie objętym raportem; wraz z oceną skutków tych zdarzeń;
- ✓ rekomendowane środki naprawcze;
- ✓ ocenę skutków rekomendowanych środków naprawczych, które były wydawane na bieżąco lub zawarte w poprzednim raporcie;
- ✓ podsumowanie procesu wdrażania regulacji wewnętrznych w okresie objętym raportowaniem celem zapewnienia ich dostosowywania do obowiązujących przepisów prawa;
- ✓ ocenę ryzyka braku zgodności, w tym informacje o zmianie profilu ryzyka.

Raporty dotyczące ryzyka braku zgodności sporządzane są dla Rady Nadzorczej i Zarządu w okresach kwartalnych, ponadto po otrzymaniu pisma od Zarządu Spółdzielni są przekazywane do Spółdzielni.

Pracownik komórki ds. zgodności na bieżąco informuje Zarząd Banku o przypadkach występowania istotnych naruszeń compliance i ewentualnie rekomenduje podjęcie środków naprawczych.

2.4. Strategia w zakresie zabezpieczenia i ograniczenia ryzyka (art.435.1.d)

Celem ograniczenia ryzyka Bank wprowadził szereg limitów, pozwalających na dywersyfikację ryzyka oraz wdrożenie w odpowiednim momencie mechanizmów zapobiegających powstaniu nadmiernego ryzyka.

W przypadku przekroczenia ustanowionego limitu, raporty zawierają informację na temat przyczyn przekroczenia, w tym ustalenia faktu, czy przekroczenie ma charakter jednorazowy czy jest wynikiem zmian strukturalnych oraz rekomendacje działań umożliwiających utrzymanie ryzyka na bezpiecznym dla Banku poziomie.

Ponadto obowiązuje „Instrukcja prawnych form zabezpieczeń wierzytelności banku w Banku Spółdzielczym w Starej Białej” mająca na celu zapewnienie bankowi zwrotu przysługującej mu w

stosunku do klienta wierzytelności, w razie gdyby nie dokonał on spłaty tej wierzytelności w terminie ustalonym w umowie.

2.5. Oświadczenie na temat adekwatności ustaleń dotyczących zarządzania ryzykiem, dające pewność, że stosowane systemy zarządzania ryzykiem są odpowiednie z punktu widzenia profilu i strategii Banku (art. 435.1.e)

Oświadczenie Zarządu Banku dotyczące adekwatności ustaleń dotyczących zarządzania ryzykiem, dające pewność, że stosowane systemy zarządzania ryzykiem są odpowiednie z punktu widzenia profilu i strategii Banku stanowi załącznik nr 1 do niniejszej Informacji.

2.6. Oświadczenie na temat ryzyka, w którym pokrótce omówiono ogólny profil ryzyka Banku związany ze strategią działalności (art.435.1.f)

Oświadczenie Zarządu Banku na temat ogólnego profilu ryzyka Banku zawierającego kluczowe wskaźniki i dane liczbowe, zapewniające zewnętrznym zainteresowanym stronom całościowy obraz zarządzania ryzykiem przez Bank, w tym tolerancję na ryzyko określone przez Radę Nadzorczą stanowi załącznik nr 2 do niniejszej Informacji.

2.7. Informacja w zakresie zasad zarządzania

1. Liczba stanowisk dyrektorskich zajmowanych przez członków organu zarządzającego (art. 435.2.a)

Członkowie Zarządu Banku nie zajmują stanowisk dyrektorskich.

2. Polityka rekrutacji dotycząca wyboru członków organu zarządzającego oraz rzeczywistego stanu ich wiedzy, umiejętności i wiedzy specjalistycznej; strategia w zakresie zróżnicowania w odniesieniu do wyboru członków organu zarządzającego, jego celów i wszelkich odpowiednich zadań określonych w tej polityce oraz zakresu, w jakim te cele i zadania zostały zrealizowane (art. 435.2.b-c)

W Banku obowiązuje „Procedura oceny kwalifikacji członków Zarządu oraz Zarządu Banku Spółdzielczego w Starej Białej”. Celem oceny jest stwierdzenie czy poszczególni członkowie Zarządu z osobna oraz Zarząd kolegiąlnie daje rękojmię ostrożnego i stabilnego zarządzania Bankiem, w tym prowadzenia działalności bankowej z zachowaniem bezpieczeństwa wkładów i lokat w nim zgromadzonych, a także czy posiadają wiedzę, doświadczenie i umiejętności niezbędne do realizacji zarządzania ryzykiem oraz czy ich reputacja osobista nie stwarza zagrożenia dla utraty reputacji Banku.

3. Utworzenie (bądź nie) przez instytucję oddzielnego komitetu ds. ryzyka oraz liczby posiedzeń komitetu, które się odbyły (art. 435.2.d)

Bank nie utworzył oddzielnego komitetu ds. ryzyka.

4. Opis przepływu informacji na temat ryzyk kierowanych do organu zarządzającego (art. 435.2.e)

W Banku funkcjonuje system bieżącego i okresowego informowania i raportowania o istotnych rodzajach ryzyka, a podstawą monitorowania procesu zarządzania ryzykiem jest formalnie ustanowiony system informacji zarządczej.

System sprawozdawczości zarządczej dostarcza informacji na temat:

- ✓ rodzajów i wielkości ryzyka w działalności Banku,
- ✓ profilu ryzyka,
- ✓ stopnia wykorzystania limitów wewnętrznych,
- ✓ wyników testów warunków skrajnych,
- ✓ skutków decyzji w zakresie zarządzania ryzykiem.

Raporty z zakresu oceny poziomu poszczególnych rodzajów ryzyka Banku otrzymują:

Zarząd Banku i Dyrektorzy jednostek organizacyjnych z zakresu:

- a) w cyklach miesięcznych w zakresie: ryzyka płynności, ryzyka kredytowego, ryzyka walutowego i adekwatności kapitałowej, ryzyka stopy procentowej
- b) w cyklach kwartalnych w zakresie ryzyka koncentracji, ryzyka operacyjnego i adekwatności kapitałowej, ryzyka braku zgodności oraz innych ryzyk uznanych za istotne.

Rada Nadzorcza otrzymują raporty w cyklach kwartalnych ww. zakresie.

Monitorowanie ryzyka odbywa się z częstotliwością umożliwiającą dostarczanie informacji o zmianach profilu ryzyka Banku. Zakres oraz szczegółowość sprawozdań wewnętrznych są dostosowane do rodzaju raportowanego ryzyka oraz odbiorców informacji.

Rzetelność, dokładność oraz aktualność dostarczanych informacji zapewnia wprowadzony w Banku system kontroli wewnętrznej.

Szczegółowe zasady działania systemu informacji zarządczej reguluje w Banku odrębna procedura.

Ponadto w regulacjach dotyczących zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka bankowego został określony w sposób ogólny zakres informacji zarządczej z obszaru, którego dotyczy regulacja.

Rozdział 3. Zakres stosowania wymogów rozporządzenia CRR (art. 436)

Bank nie posiadał podmiotów zależnych, w związku z powyższym nie dokonywał konsolidacji do celów rachunkowości i regulacji ostrożnościowych.

Rozdział 4. Fundusze własne (CRR art. 437)

Bank przyjął strategię bezpiecznego funkcjonowania, opartą na utrzymaniu rozmiarów działalności obciążonej ryzykiem na poziomie adekwatnym do posiadanych funduszy własnych.

Bank ujawnia informacje dotyczące funduszy własnych zgodnie z przepisami art. 437 Rozporządzenia 575/2013 CRR oraz zgodnie z wymogami przedstawionymi w Rozporządzeniu wykonawczym Komisji (UE) nr 1423/2013 z dnia 20 grudnia 2013 r. ustanawiającym wykonawcze standardy techniczne w zakresie wymogów dotyczących ujawnienia informacji na temat funduszy własnych instytucji.

Fundusze własne zgodnie z powyższymi przepisami obejmują:

- 1) Kapitał Tier I w skład którego wchodzi kapitał podstawowy Tier I, obejmujący między innymi skumulowane inne całkowite dochody, fundusz zasobowy, fundusz ogólnego ryzyka

bankowego, fundusz udziałowy, zysk bieżący zaliczany za zgodą KNF i kapitały dodatkowe kapitału Tier I obejmujące wyemitowane obligacje;

- 2) Kapitał Tier II, obejmujący między innymi pożyczki podporządkowane spełniające kryteria określone w art. 63 Rozporządzenia 575/2013.

Pożyczki podporządkowane podlegają dziennej amortyzacji.

Fundusze własne wyniosły na dzień 31 grudnia 2020 r. **36 758 tys. zł** i zwiększyły się w porównaniu ze stanem na początek roku o 29,3%, tj. o 8 323 tys. zł. Źródłem wzrost funduszy własnych było zaliczenie kapitału z przyłączenia Banku Spółdzielczego w Żychlinie (8 788 tys. zł.)

Fundusze własne Banku składały się z kapitału podstawowego Tier I w wysokości **32 324 tys. zł** oraz kapitału Tier II w wysokości **5 435 tys. zł**. Udział kapitału Tier I w funduszach własnych ogółem stanowił **85%**, kapitału Tier II **15%**.

Bank do kapitału Tier II zalicza za zgodą Komisji Nadzoru Finansowego trzy pożyczki podporządkowane.

Elementy składowe funduszy własnych na potrzeby obliczenia łącznego współczynnika kapitałowego określa Rozporządzenie Wykonawcze 1423/2013. Z uwagi na fakt, iż w Banku nie występuje większości elementów składowych funduszy własnych, o których mowa w Rozporządzeniu 1423/2013 Bank prezentuje tylko te pozycje funduszy własnych, które w Banku występowały na dzień 31 grudnia 2020 r.

Fundusze własne na dzień 31 grudnia 2020 r. stanowiące podstawę obliczenia łącznego współczynnika kapitałowego

	Wyszczególnienie	Stan na dzień 31.12.2020 r. [tys. zł.]	Opis głównych cech instrumentów	Przepis Rozporządzenia CRR
1.	Kapitał rezerwowy (fundusz zasobowy i rezerwowy)	28 416	Fundusz tworzony z odpisów z zysków oraz wpłat wpisowego	Art.26 ust. 1 lit. e
2.	Fundusze ogólnego ryzyka	250	Fundusz tworzony z odpisów z zysków za kolejne lata	Art. 26 ust. 1 lit. f
3.	Fundusz udziałowy	1 560	Fundusz udziałowy tworzony z wpłat członków Banku Wartość udziałów członkowskich wniesionych do 28.06.2013r.	Korekty okresu przejściowego dotyczące instrumentów kapitałowych zaliczanych do CET 1 art. 483 (1) do (3) i art. 484-487 Instrumenty kapitałowe wyemitowane w związku z zastosowaniem zasady praw nabytych w odniesieniu do instrumentów stanowiących pomoc państwa, które spełniają wymogi zakwalifikowania do CET 1 określone w art. 484-487
	Fundusz z aktualizacji środków trwałych	1 241	Fundusz powstały w roku 1995 r. z przeszacowania środków trwałych stosownie do zarządzenia Ministra Finansów	Kwota kwalifikujących się pozycji, o których mowa w art. 484 ust. 3
	KAPITAŁ PODSTAWOWY TIER I	31 324		

	Wyszczególnienie	Stan na dzień 31.12.2020 r. [tys. zł.]	Opis głównych cech instrumentów	Przepis Rozporządzenia CRR
	przed korektami regulacyjnymi			
	KAPITAŁ PODSTAWOWY TIER I: korekty regulacyjne	- 143		
	Wartości niematerialne i prawne	- 143	Wartość netto wartości niematerialnych i prawnych pomniejszająca fundusze własne zgodnie z przepisami art. 127 Prawa bankowego	Art. 36 ust.1 lit. b
	KAPITAŁ PODSTAWOWY TIER I	31 324		
	Kapitał Tier II	5 435	Pożyczka podporządkowana amortyzowana w wysokości 20% podstawy	Art. 62 II. a
	Fundusze własne razem (Łączny kapitał = Kapitał Tier I +Kapitał Tier II)	36 758		

Omówienie elementów składowych Funduszy własnych ujawnionych na dzień 31 grudnia 2020 r.

- ✓ Kapitał rezerwowy składa się z funduszu zasobowego i rezerwowego. Poziom funduszu rezerwowego wg stanu na dzień 31.12.2020 r. w relacji do stanu na początek roku wykazał wzrost o 10 108 tys. zł.
- ✓ Fundusz ogólnego ryzyka nie wykazał w roku 2020 zmian;
- ✓ Fundusz udziałowy wzrósł o 244 tys. zł stanowiąc różnicę pomiędzy wpłaconymi udziałami a udziałami wypowiedzianymi;
- ✓ Instrumenty kapitałowe obejmują trzy pożyczki podporządkowane zaliczane za zgodą Komisji Nadzoru Finansowego do funduszy uzupełniających zgodnie z wcześniejszymi przepisami prawa. Pożyczka udzielona na okres kredytowania wynoszący 7 lat, od 16 października 2015r. do 16 października 2022r. podlega amortyzacji od 16.10.2017r. Pożyczka udzielona na okres kredytowania wynoszący 6 lat, od 20 października 2017r do 31.12.2023r. podlega amortyzacji od 31.12.2018r. Pożyczka udzielona na okres kredytowania wynoszący 5 lat , od 17.10.2018r. do 29.12.2023r. podlega amortyzacji od 29.12.2018r.

Bank spełnia wymagania kapitału założycielskiego określone w art. 12 Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE z dnia 26 czerwca 2013 r.

Rozdział 5. Wymogi kapitałowe (CRR art. 438)

5.1 Opis metody stosowanej do oceny adekwatności kapitałowej

Celem procesu szacowania kapitału wewnętrznego, jest ustalenie wielkości kapitału wewnętrznego niezbędnego do pokrycia wszystkich zidentyfikowanych, istotnych rodzajów ryzyka występującego w działalności Banku oraz zmian otoczenia gospodarczego, z uwzględnieniem przewidywanego poziomu ryzyka.

Kapitał wewnętrzny stanowi sumę wymaganego kapitału regulacyjnego oraz dodatkowych wymogów kapitałowych na pokrycie ryzyk nieujętych oraz nie w pełni pokrytych kapitałem regulacyjnym.

Szacowanie kapitału wewnętrznego tj. zweryfikowanie wymogu regulacyjnego oraz wyliczenie ewentualnych dodatkowych wymogów określa procedura „Zasady szacowania kapitału wewnętrznego w Banku Spółdzielczym w Starej Białej.”

Model przyjęty przez Bank opiera się na minimalnym wymogu kapitałowym (8%) wynikającym z Filaru I. Podejście to zmierza do oszacowania, jakiego dodatkowego kapitału może wymagać uwzględnienie tych rodzajów ryzyka, które nie są pokryte lub nie są w pełni pokryte przez minimalny wymóg kapitałowy (8%) wynikający z Filaru I.

Budowa modelu (ICAAP) rozpoczyna się od identyfikacji ryzyk występujących w działalności Banku. Ryzyka zidentyfikowane są okresowo weryfikowane pod kątem swojej istotności dla Banku. Istotność ryzyka jest określana w stosunku do ustalonych przez Bank kryteriów. Ryzyko uznane za istotne jest uwzględniane w rachunku kapitału wewnętrznego.

Rezultatem procesu szacowania kapitału wewnętrznego jest ustalenie całkowitego wymaganego poziomu kapitału na pokrycie wszystkich istotnych rodzajów ryzyka i jego jakościowa ocena.

Zasadniczym celem kapitałowym Banku jest sukcesywne zwiększanie funduszy własnych oraz utrzymanie ich na poziomie zgodnym z przepisami prawa, a także zabezpieczającym zidentyfikowane ryzyka istotne, występujące w działalności Banku i utrzymanie całkowitego współczynnika kapitałowego na poziomie co najmniej 10,5% i współczynnika kapitału Tier I na poziomie co najmniej 8,5%.

Bank postanowił, że będzie zarządzał ryzykiem i kapitałem w taki sposób, aby ryzyko ponoszone przez Bank nie absorbowало więcej niż 95% funduszy własnych Banku. Przyjęcie limitu ma charakter ostrożnościowy i pozwala zachować margines bezpieczeństwa.

Zarządzanie kapitałem odbywa się zgodnie ze „Strategią zarządzania i planowania kapitałowego w Banku Spółdzielczym w Starej Białej”. Bank co roku opracowuje i aktualizuje plan kapitałowy na okres kolejnych pięciu lat.

Do wyliczenia wymogów kapitałowych na dzień 31 grudnia 2020 r. Bank stosował przepisy określone w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady 575/2013. Szczegółowy sposób wyliczania wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka regulują obowiązujące w Banku procedury wewnętrzne.

Bank Spółdzielczy w Starej Białej stosuje następujące metody wyliczania wymogów kapitałowych:

- a) metodę standardową w zakresie ryzyka kredytowego,
- b) metodę podstawowego wskaźnika w zakresie ryzyka operacyjnego,
- c) metodę minimis w zakresie ryzyka walutowego.

Bank stosuje współczynnik wsparcia, o którym mowa w § 501 Rozporządzenia CRR.

Wartość aktywów ważonych ryzykiem obliczonych dla ekspozycji wobec małego lub średniego przedsiębiorcy (MŚP), zaliczanych do ekspozycji wobec przedsiębiorstw, ekspozycji detalicznych lub ekspozycji zabezpieczonych hipotekami na nieruchomościach, Bank dodatkowo mnoży przez współczynnik wsparcia równy 0,7619.

Kapitał regulacyjny na dzień 31.12.2020 r. został obliczony na ryzyko kredytowe i ryzyko operacyjne. Wymóg kapitałowy obliczony został w zakresie portfela bankowego, ponieważ wszystkie operacje przeprowadzone przez Bank były zaliczone do portfela bankowego.

Kapitał wewnętrzny na poszczególne ryzyka obliczany jest jako koszt lub utracony przychód, który może pojawić się w sytuacji nieoczekiwanej. Koszt lub utracony przychód obliczany jest na podstawie testów warunków skrajnych, które Bank przeprowadza dla poszczególnych rodzajów ryzyka uznanych za istotne. Dodatkowym wymogiem kapitałowym będzie kwota o jaką koszt lub utracony przychód przekroczy akceptowalny poziom ryzyka.

Na dzień 31.12.2020 r. Bank spełniał wszystkie wymogi w zakresie adekwatności kapitałowej.

5.2. Wymóg z tytułu ryzyka kredytowego

Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kredytowego został wyliczony z wykorzystaniem metody standardowej.

Poniższa tabela przedstawia kwoty stanowiące 8% ekspozycji ważonej ryzykiem po zastosowaniu współczynnika wsparcia wobec (MŚP) dla każdej z klas ekspozycji wg stanu na dzień 31.12.2020 roku.

Lp.	Kategorie ekspozycji	Stan na 31.12.2020r. [tys. zł]
1.	Ekspozycje wobec rządów centralnych lub banków centralnych	X
2.	Ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych	225
3.	Ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego	2
4.	Ekspozycje wobec instytucji	0
5.	Ekspozycje wobec przedsiębiorców	146
6.	Ekspozycje detaliczne	15 571
7.	Ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	1 639
8.	Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	1 102
9.	Ekspozycje w postaci jednostek uczestnictwa lub udziałów w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania	X
11.	Ekspozycje kapitałowe	347
12.	Inne pozycje	546
	SUMA poz. od 1 do 12	19 578

Poziom kapitału wewnętrznego na dzień 31 grudnia 2020 r. przedstawia poniższa tabela.

Lp.	Wyszczególnienie	Stan na 31.12.2020r. [tys. zł]
1.	Kapitał wewnętrzny na ryzyko kredytowe	30 193
1.1.	- kapitał regulacyjny	19 578
1.2.	- dodatkowy kapitał	10 615
2.	Kapitał wewnętrzny na ryzyko operacyjne	2 317
2.1.	- kapitał regulacyjny	2 317
2.2.	- dodatkowy kapitał	-
3.	Kapitał wewnętrzny na ryzyko walutowe	-
3.1	- kapitał regulacyjny	-
3.2	- dodatkowy kapitał	-

Lp.	Wyszczególnienie	Stan na 31.12.2020r. [tys. zł]
4.	Kapitał wewnętrzny na ryzyko stopy procentowej	4 035
5.	Kapitał wewnętrzny na ryzyko płynności	-
5.	KAPITAŁ REGULACYJNY	21 895
6.	DODATKOWY KAPITAŁ	14 650
7.	KAPITAŁ WEWNĘTRZNY	36 545
8.	FUNDUSZE WŁASNE	36 758
9.	Łączny współczynnik kapitałowy	13,43%
10.	Współczynnik kapitału podstawowego Tier I	11,44%
11.	Współczynnik kapitału Tier I	11,44%
12.	Wewnętrzny współczynnik kapitałowy	8,05%

Dodatkowy wymóg kapitałowy w kwocie 14 650tys. zł. został obliczony na ryzyko kredytowe i ryzyko stopy procentowej, ponieważ wynik testu warunków skrajnych przekroczył akceptowalny poziom ryzyka dokonano analizy przyczyn przekroczenia limitu. Ustalono że przekroczenie spowodowane zostało wzrostem aktywów ważonych ryzykiem oraz wzrostem wyników testów warunków skrajnych z ryzyka kredytowego wynikających ze wzrostu akcji kredytowej. W grudniu 2020r. Zarząd Banku przyjął nowe maksymalne poziomy poszczególnych istotnych rodzajów ryzyk bankowych wyrażone wielkością alokowanych funduszy własnych- limity alokacji kapitału. Limity zostały zaakceptowane przez Radę Nadzorczą.

Według stanu na dzień 31.12.2020 r. kapitał regulacyjny wyniósł 21 895 tys. zł, kapitał wewnętrzny 36 545 tys. zł.

Wartość wewnętrznego wymogu kapitałowego była wynikiem ryzyka ponoszonego przez Bank.

Rozdział 6. Ekspozycje na ryzyko kredytowe kontrahenta (CRR art. 439)

Bank nie ogłasza informacji w zakresie ryzyka kredytowego kontrahenta, ponieważ w Banku nie występowały instrumenty pochodne oraz transakcje z przyrzeczeniem odkupu w rozumieniu art. 439 CRR.

Rozdział 7. Bufory kapitałowe (CRR art. 440)

Na podstawie art. 83 oraz art. 96 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nadzorze makro ostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym od dnia 1 stycznia 2016 r. wskaźnik bufora antycyklicznego wynosi 0% dla ekspozycji kredytowych na terytorium RP. Wskaźnik w tej wysokości obowiązuje do czasu zmiany jego poziomu przez Ministra Finansów w drodze rozporządzenia.

Wysokość obowiązującego wskaźnika bufora antycyklicznego	Data, od której obowiązuje wskaźnik bufora antycyklicznego
0%	1 stycznia 2016

Rozdział 8. Wskaźniki globalnego znaczenia systemowego (CRR art. 441)

Obowiązek ujawnienia nie dotyczy Banku.

Rozdział 9. Korekty z tytułu ryzyka kredytowego (CRR art. 442)

Ryzyko kredytowe związane jest z możliwością wystąpienia strat finansowych spowodowanych nie wywiązaniem się kontrahenta Banku ze zobowiązań wynikających z warunków umowy. Z uwagi na możliwość poniesienia przez Bank relatywnie dużych strat, ryzyko kredytowe istotnie wpływa na działalność Banku.

Celem strategicznym w zakresie działalności kredytowej jest budowanie odpowiedniego do posiadanych funduszy własnych portfela kredytowego, zapewniającego odpowiedni poziom dochodowości.

Cel ten jest realizowany poprzez zarządzanie ryzykiem kredytowym obejmujące podstawowe kierunki działań, tj.:

- ✓ budowa bezpiecznego, zdywersyfikowanego portfela kredytowego, w tym portfela ekspozycji zabezpieczonych hipotecznie oraz portfela detalicznych ekspozycji kredytowych;
- ✓ podejmowanie działań mających na celu zabezpieczenie się przed ryzykiem pojedynczej transakcji oraz ryzykiem portfelowym;
- ✓ podejmowanie działań organizacyjno-proceduralnych.

Dla wyliczania wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego, następujące ekspozycje uznaje się za ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania:

- 1) ekspozycje których okres przeterminowania przekracza 90 dni, a przeterminowana kwota przekracza w przypadku ekspozycji detalicznej 400 zł, w przypadku pozostałych klas ekspozycja przeterminowana przekracza 2.000 zł;
- 2) ekspozycja została zaklasyfikowana do kategorii ryzyka „zagrożone”.

W sytuacji, gdy kredytobiorca posiada kilka ekspozycji, ale tylko część z nich dotyczy niewykonania zobowiązania, do tej klasy zaliczane są tylko ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania – w przypadku ekspozycji wobec klientów detalicznych; wszystkie ekspozycje kredytobiorcy – w przypadku pozostałych klientów.

Stosowane w rachunkowości definicje pozycji przeterminowanych i o utraconej jakości (art. 442a)

Ekspozycja przeterminowana – ekspozycja, której przeterminowanie przekracza 90 dni, a przeterminowana kwota przekracza, w przypadku ekspozycji detalicznych 400 złotych, zaś w przypadku pozostałych klas ekspozycji, przeterminowana kwota przekracza 2.000,00 zł zgodnie z podejściem określonym w Rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2008 roku w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków) Dz. U. Nr 235, poz. 1589)

Ekspozycjami zagrożonymi są należności o kategorii: „poniżej standardu”, „wątpliwe” i „stracone” zgodnie z kryteriami określonymi w Rozporządzeniu Ministra Finansów w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków.

Bank dokonuje klasyfikacji ekspozycji kredytowych do odpowiednich kategorii ryzyka, stosując dwa kryteria:

- kryterium terminowości spłaty kapitału lub odsetek w odniesieniu do:
 - ekspozycji kredytowych wobec Skarbu Państwa,
 - ekspozycji kredytowych wobec osób fizycznych, udzielonych na cele niezwiązane z działalnością gospodarczą lub prowadzeniem gospodarstwa rolnego;
- dwóch niezależnych od siebie kryteriów:
 - terminowości spłaty kapitału lub odsetek,

- sytuacji ekonomiczno-finansowej dłużnika,
w odniesieniu do pozostałych ekspozycji kredytowych.

Bank rozróżnia następujące rodzaje należności zagrożonych:

1. W przypadku ekspozycji kredytowych wobec Skarbu Państwa klasyfikuje się je do następujących kategorii:
 - „wątpliwe” – obejmujące:
 - ekspozycje kredytowe, w przypadku których opóźnienie w spłacie kapitału lub odsetek w stosunku do terminu (harmonogramu) spłat określonego w momencie powstania zobowiązania Skarbu Państwa przekracza jeden rok i nie przekracza 2 lat,
 - ekspozycje kredytowe o nie określonym terminie (harmonogramie) płatności, dla których okres od momentu powstania zobowiązania Skarbu Państwa do momentu klasyfikacji nie przekracza jednego roku,
 - „stracone” – obejmujące:
 - ekspozycje kredytowe, w przypadku których opóźnienie w spłacie kapitału lub odsetek w stosunku do terminu (harmonogramu) spłat określonego w momencie powstania zobowiązania Skarbu Państwa przekracza 2 lata,
 - ekspozycje kredytowe o nie określonym terminie (harmonogramie) płatności, dla których okres od momentu powstania zobowiązania Skarbu Państwa do momentu klasyfikacji przekracza jeden rok,
 - wszelkie ekspozycje kredytowe sporne.
2. W przypadku ekspozycji kredytowych wynikających z pożyczek i kredytów detalicznych klasyfikuje się je do następujących kategorii „stracone” – obejmujące:
 - ekspozycje, w przypadku których opóźnienie w spłacie kapitału lub odsetek przekracza 6 miesięcy,
 - ekspozycje kredytowe wobec dłużników, przeciwko którym Bank złożył wniosek o wszczęcie postępowania egzekucyjnego lub rozpoczął zaspokajanie się z przedmiotów zabezpieczeń w innym trybie,
 - ekspozycje kredytowe kwestionowane przez dłużników na drodze postępowania sądowego,
 - ekspozycje kredytowe wobec dłużników, których miejsce pobytu jest nieznane i których majątek nie został ujawniony.
3. W przypadku ekspozycji kredytowych z tytułu pożyczek i kredytów mieszkaniowych oraz pożyczek i kredytów hipotecznych klasyfikuje się je do następujących kategorii:
 - „poniżej standardu” – obejmujące ekspozycje kredytowe, w przypadku których opóźnienie w spłacie kapitału lub odsetek przekracza 3 miesiące i nie przekracza 6 miesięcy,
 - „wątpliwe” – obejmujące ekspozycje kredytowe, w przypadku których opóźnienie w spłacie kapitału lub odsetek przekracza 6 miesięcy i nie przekracza 12 miesięcy,
 - „stracone” – obejmujące:
 - ekspozycje kredytowe, w przypadku których opóźnienie w spłacie kapitału lub odsetek przekracza 12 miesięcy,
 - ekspozycje kredytowe wobec dłużników, przeciwko którym Bank złożył wniosek o wszczęcie postępowania egzekucyjnego,
 - ekspozycje kredytowe kwestionowane przez dłużników na drodze postępowania sądowego,
 - ekspozycje kredytowe względem dłużników, których miejsce pobytu jest nieznane i których majątek nie został ujawniony.

4. W przypadku ekspozycji kredytowych wobec klientów prowadzących pełną sprawozdawczość z wyłączeniem ekspozycji kredytowych wobec jednostek samorządu terytorialnego oraz wobec banków spółdzielczych i banków komercyjnych klasyfikuje się je do następujących kategorii:
- „poniżej standardu” – obejmujące:
 - ekspozycje kredytowe, w przypadku których opóźnienie w spłacie kapitału lub odsetek przekracza 3 miesiące i nie przekracza 6 miesięcy,
 - ekspozycje kredytowe wobec dłużników, których sytuacja ekonomiczno-finansowa może stanowić zagrożenie terminowej spłaty ekspozycji, w tym zawsze, jeżeli klient ponosi stratę finansową, która stanowi nie więcej niż 25% jego kapitałów własnych, z uwzględnieniem wyłączeń,
 - „wątpliwe” – obejmujące:
 - ekspozycje kredytowe, w przypadku których opóźnienie w spłacie kapitału lub odsetek przekracza 6 miesięcy i nie przekracza 12 miesięcy,
 - ekspozycje kredytowe wobec dłużników, których sytuacja ekonomiczno-finansowa ulega znacznemu pogorszeniu, w tym zawsze, jeżeli klient ponosi stratę finansową, która stanowi ponad 25% i nie więcej niż 50% jego kapitałów własnych, po uwzględnieniu włączeń,
 - „stracone” – obejmujące:
 - ekspozycje kredytowe, w przypadku których opóźnienie w spłacie kapitału lub odsetek przekracza 12 miesięcy,
 - ekspozycje kredytowe wobec dłużników, których sytuacja ekonomiczno-finansowa pogorszyła się w sposób nieodwracalnie uniemożliwiający spłacenie długu,
 - ekspozycje kredytowe wobec dłużników, w stosunku do których ogłoszono upadłość lub w stosunku do których nastąpiło otwarcie likwidacji z wyjątkiem, gdy następuje ona na podstawie przepisów o komercjalizacji i prywatyzacji,
 - ekspozycje kredytowe wobec dłużników, przeciwko którym Bank złożył wniosek o wszczęcie postępowania egzekucyjnego,
 - ekspozycje kredytowe kwestionowane przez dłużników na drodze postępowania sądowego,
 - ekspozycje kredytowe wobec dłużników, których miejsce pobytu jest nieznane i których majątek nie został ujawniony.
5. W przypadku ekspozycji kredytowych wobec jednostek samorządu terytorialnego klasyfikuje się je do następujących kategorii:
- „poniżej standardu” – obejmujące:
 - ekspozycje kredytowe, w przypadku których opóźnienie w spłacie kapitału lub odsetek przekracza 3 miesiące i nie przekracza 6 miesięcy,
 - ekspozycje kredytowe wobec dłużników, których sytuacja ekonomiczno-finansowa może stanowić zagrożenie terminowej spłaty ekspozycji,
 - „wątpliwe” – obejmujące:
 - ekspozycje kredytowe, w przypadku których opóźnienie w spłacie kapitału lub odsetek przekracza 6 miesięcy i nie przekracza 12 miesięcy,
 - ekspozycje kredytowe wobec dłużników, których sytuacja ekonomiczno-finansowa ulega znacznemu pogorszeniu,
 - „stracone” – obejmujące:
 - ekspozycje kredytowe, w przypadku których opóźnienie w spłacie kapitału lub odsetek przekracza 12 miesięcy,
 - ekspozycje kredytowe wobec dłużników, których sytuacja ekonomiczno-finansowa pogorszyła się w sposób nieodwracalnie uniemożliwiający spłacenie długu,

- ekspozycje kredytowe wobec dłużników, przeciwko którym Bank złożył wniosek o wszczęcie postępowania egzekucyjnego,
 - ekspozycje kredytowe kwestionowane przez dłużników na drodze postępowania sądowego.
6. W przypadku ekspozycji kredytowych wobec banków spółdzielczych i banków komercyjnych klasyfikuje się je do następujących kategorii:
- „poniżej standardu” – obejmujące:
 - ekspozycje kredytowe, w przypadku których opóźnienie w spłacie kapitału lub odsetek przekracza 3 miesiące i nie przekracza 6 miesięcy,
 - ekspozycje kredytowe wobec banków spółdzielczych, których sytuacja ekonomiczno-finansowa może stanowić zagrożenie dla terminowej spłaty ekspozycji, w tym w szczególności jeżeli w banku wystąpiła strata finansowa, powodująca obniżenie przynajmniej jednego ze współczynników kapitałowych poniżej minimum regulacyjnego z uwzględnieniem połączonego bufora,
 - „wątpliwe” – obejmujące:
 - ekspozycje kredytowe, w przypadku których opóźnienie w spłacie kapitału lub odsetek przekracza 6 miesięcy i nie przekracza 12 miesięcy,
 - ekspozycje kredytowe wobec banków, których sytuacja ekonomiczno-finansowa ulega znacznemu pogorszeniu, w tym w szczególności jeżeli w banku wystąpiła strata finansowa, powodująca obniżenie przynajmniej jednego ze współczynników kapitałowych poniżej minimum regulacyjnego,
 - „stracone” – obejmujące:
 - ekspozycje kredytowe, w przypadku których opóźnienie w spłacie kapitału lub odsetek przekracza 12 miesięcy,
 - ekspozycje kredytowe wobec banków, których sytuacja ekonomiczno-finansowa pogorszyła się w sposób nieodwracalnie uniemożliwiający spłacenie długu, w tym w szczególności jeżeli w banku wystąpiła strata finansowa, powodująca obniżenie przynajmniej jednego ze współczynników kapitałowych poniżej minimum regulacyjnego,
 - ekspozycje kredytowe wobec banków, w których ustanowiono zarząd komisaryczny;
 - ekspozycje kredytowe wobec banków, w stosunku do których ogłoszono upadłość lub w stosunku do których nastąpiło otwarcie likwidacji.
7. W przypadku ekspozycji kredytowych wobec rolników nie prowadzących sprawozdawczości, klientów prowadzących uproszczoną księgowość klasyfikuje się je do następujących kategorii:
- „poniżej standardu” – obejmujące:
 - ekspozycje kredytowe, w przypadku których opóźnienie w spłacie kapitału lub odsetek przekracza 3 miesiące i nie przekracza 6 miesięcy,
 - ekspozycje kredytowe wobec dłużników, których sytuacja ekonomiczno-finansowa może stanowić zagrożenie dla terminowej spłaty ekspozycji,
 - „wątpliwe” – obejmujące:
 - ekspozycje kredytowe, w przypadku których opóźnienie w spłacie kapitału lub odsetek przekracza 6 miesięcy i nie przekracza 12 miesięcy,
 - ekspozycje kredytowe wobec dłużników, których sytuacja ekonomiczno-finansowa ulega znacznemu pogorszeniu,
 - „stracone” – obejmujące:
 - ekspozycje kredytowe, w przypadku których opóźnienie w spłacie kapitału lub odsetek przekracza 12 miesięcy,

- ekspozycje kredytowe wobec dłużników, których sytuacja ekonomiczno-finansowa pogorszyła się w sposób nieodwracalnie uniemożliwiający spłacenie długu,
- ekspozycje kredytowe wobec dłużników, w stosunku do których ogłoszono upadłość lub w stosunku do których nastąpiło otwarcie likwidacji,
- ekspozycje kredytów wobec dłużników, przeciwko którym Bank złożył wniosek o wszczęcie postępowania egzekucyjnego,
- ekspozycje kredytowe kwestionowane przez dłużników na drodze postępowania sądowego,
- ekspozycje kredytowe wobec dłużników, których miejsce pobytu jest nieznane i których majątek nie został ujawniony.

Opis strategii przyjętych w celu określenia korekt z tytułu szczególnego i ogólnego ryzyka kredytowego (art. 442 b)

Bank tworzy rezerwy celowe na ryzyko związane z działalnością Banku w odniesieniu do ekspozycji kredytowych zaklasyfikowanych do kategorii:

- ✓ „normalne” – w zakresie ekspozycji kredytowych wynikających z pożyczek i kredytów detalicznych,
- ✓ „pod obserwacją”,
- ✓ „zagrożonych”, w tym do kategorii „poniżej standardu”, „wątpliwe”, „stracone”.

Wysokość rezerw celowych i odpisów aktualizujących należności związana jest bezpośrednio z kategorią ryzyka, do której została zaklasyfikowana ekspozycja oraz z jakością przyjętych zabezpieczeń prawnych ekspozycji.

Bank stosuje Polskie Standardy Rachunkowości. Należności z rozpoznaną utratą wartości wyceniane są na podstawie indywidualnej oceny uwzględniającej okres przeterminowania, warunki ekonomiczno-finansowe oraz przyjęte zabezpieczenia. Wycena należności sporządzana jest według formuły: należność brutto pomniejszana jest o efektywną stopę procentową i wartość utworzonej rezerwy celowej.

Należność bez utraty wartości w sytuacji normalnej wyceniana jest portfelowo raz w miesiącu według formuły: należność brutto pomniejszana jest o ESP oraz wartość utworzonych rezerw celowych i odpisów aktualizujących należności.

Należność bez utraty wartości w sytuacji „pod obserwacją” wyceniana jest indywidualnie, w sposób opisany w należnościach zagrożonych.

Całkowita kwota ekspozycji po rozliczeniu równoważących się transakcji i bez uwzględnienia skutków ograniczenia ryzyka kredytowego, a także średnią kwotę ekspozycji w danym okresie z podziałem na różne kategorie ekspozycji (art. 442 c)

Należności Banku według stanu na dzień 31.12.2020 r. przedstawia poniższe zestawienie

Lp.	Wyszczególnienie	Stan na 31.12.2020 r. [tys. zł]
1.	Lokaty i środki na rachunkach bankowych	97.866
2.	Kredyty i pożyczki	339.957
3.	Inne należności	43

Lp.	Wyszczególnienie	Stan na 31.12.2020 r. [tys. zł]
3.	Skupione wierzytelności	-
4.	Zrealizowane gwarancje	113
5.	Fundusz pomocowy (IPS)	2.304
5.	Odsetki	4.963
6.	Korekty wartości	(-) 2.560
	Należności brutto razem	442.686
	Rezerwy	(-) 12.482
	Należności netto razem	430.204

Ekspozycje kredytowe według wyceny bilansowej (po korektach rachunkowych) na dzień 31.12.2020r. bez uwzględniania skutków ograniczania ryzyka kredytowego oraz średnią kwotę ekspozycji z 4 stanów kwartalnych 2020 , tj. I, II, III i IV kwartał 2020 r. w podziale na klasy przedstawia poniższa tabela (dane w tys. zł.)

Lp.	Kategorie ekspozycji	Stan na 31.12.2020 r.	Średnia kwota w okresie 2020 r.
1.	Ekspozycje wobec rządów centralnych lub banków centralnych	62 867	62 226
2.	Ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych	15 489	17 476
3.	Ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego	57	72
4.	Ekspozycje wobec instytucji	98 317	99 648
5.	Ekspozycje wobec przedsiębiorców	6 786	10 107
6.	Ekspozycje detaliczne	313 881	293 900
7.	Ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	22 876	23 965
8.	Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	24 245	24 553
9.	Ekspozycje w postaci jednostek uczestnictwa lub udziałów w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania	0	0
10.	Ekspozycje kapitałowe	4 335	4 333
11.	Inne ekspozycje	14 218	29 406
	RAZEM:	563 070	565 667

Rozkład geograficzny ekspozycji w podziale na obszary ważne pod względem istotnych kategorii ekspozycji wraz z dodatkowymi szczególnymi podziałami w stosowanych przypadkach (art. 442 d)

Podstawowy teren działania Banku Spółdzielczego w Starej Białej, obejmuje obszar 2 powiatów tj. powiatu sierpeckiego , w obrębie którego zlokalizowany jest Oddział Banku w Mochowie i Oddział w Sierpcu oraz powiatu plockiego, na terenie którego znajduje się Centrala Banku, Oddział w Białej, Oddział w Płocku, Oddział w Łącku, Oddział w Żychlinie oraz Oddział w . Zgodnie z zapisami

ustawy o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających, Bank może działać także w powiatach przylegających do podstawowego terenu tj. w powiecie gostyńskim, lipnowskim, plockim -grodzkim, płońskim rypińskim, sochaczewskim, żuromińskim oraz włocławskim. Jednak w rzeczywistości główny teren, na którym skupia się działalność Banku, a także gdzie ma miejsce zamieszkania większość jego udziałowców oraz klientów, zamyka się w obrębie pięciu gmin tj. Stara Biała, Mochowo, Sierpc, Łąck i Płock, Żychlin, Strzelce. W ocenie Banku ryzyko kredytowe na terenie działania Banku jest jednorodne i nie zachodzi potrzeba badania zaangażowania w poszczególne gminy bądź powiaty.

Rozkład ekspozycji w zależności od branży lub typu kontrahenta z podziałem na kategorie ekspozycji, w tym określenie ekspozycji wobec MŚP, wraz z dodatkowymi szczegółowymi podziałami w stosowanych przypadkach (art. 442 e)

Struktura zaangażowania (kapitał i odsetki) Banku według typu kontrahenta w rozbięciu na kategorie należności według stanu na dzień 31.12.2020 r. została zaprezentowana w poniższych tabelach:

Lp.	Typ kontrahenta	Stan na 31.12.2020 r. [tys. zł]
I.	SEKTOR FINANSOWY	
1.	Banki	134.155
1.1.	Należności normalne	134.155
1.2.	Należności pod obserwacją	-
1.3.	Należności zagrożone	-
Razem zaangażowanie w sektorze finansowym:		134.155
II.	SEKTOR NIEFINANSOWY	
1.	Przedsiębiorstwa i spółki państwowe	-
	Należności normalne	-
	Należności pod obserwacją	-
	Należności zagrożone	-
2.	Przedsiębiorstwa i spółki prywatne oraz	64.477
	Należności normalne	45.026
	Należności pod obserwacją	5.959
	Należności zagrożone	13.492
3.	Przedsiębiorcy indywidualni	50.138
	Należności normalne	46.498
	Należności pod obserwacją	1.317
	Należności zagrożone	2.323
4.	Osoby prywatne	61.438
	Należności normalne	54.563
	Należności pod obserwacją	1.689
	Należności zagrożone	5.186
5.	Rolnicy indywidualni	154.457

Lp.	Typ kontrahenta	Stan na 31.12.2020 r. [tys. zł]
	Należności normalne	149.491
	Należności pod obserwacją	1.694
	Należności zagrożone	3.272
6.	Instytucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych	242
	Należności normalne	294
	Należności pod obserwacją	-
	Należności zagrożone	-
Razem zaangażowanie w sektorze niefinansowym:		330.752
III.	SEKTOR BUDŻETOWY	
	Należności normalne	13.704
	Należności pod obserwacją	-
	Należności zagrożone	-
Razem zaangażowanie w sektorze budżetowym:		13.704

Strukturę zaangażowania Banku w poszczególnych branżach według stanu na dzień 31.12.2020r. przedstawia poniższa tabela:

Wyszczególnienie	Kwota zaangażowania	Należności zagrożone	Rezerwy celowe
Rolnictwo	161.662	3.128	548
Przetwórstwo przemysłowe	23.509	1.112	236
Budownictwo	16.738	5.281	3.331
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych; włączając motocykle	25.872	846	237
Transport, gospodarka magazynowa	8.290	1.065	87
Inne	29.627	3.644	2.006
Ogółem:	265.698	15.076	6.665

Zestawienie rezydualnych terminów zapadalności dla wszystkich ekspozycji z podziałem na kategorię ekspozycji wraz z dodatkowymi szczegółowymi podziałami w stosowanych przypadkach (art. 442 f)

Strukturę ekspozycji według okresów zapadalności (bez odsetek) w podziale na istotne klasy należności według stanu na dzień 31.12.2020 r. przedstawia poniższa tabela (dane prezentowane w tys. zł.)

Klasy należności	Bez określonego terminu	do 1 roku	pow. 1 roku do 5 lat	pow. 5 do 10 lat	pow.10 do 20 lat	pow. 20 lat
1.Kasa	6.545	-	-	-	-	-
2.Należności od sektora finansowego	33.125	63.700	15.507	-	-	-
- pozostałe monetarne instytucje finansowe	33.125	63.700	15.507	-	-	-
3.Należności od sektora niefinansowego	57.671	44.259	119.619	68.666	33.461	2.294
- gospodarstwa domowe	28.957	37.730	104.680	60.029	30.927	2.294
- przedsiębiorstwa	28.656	6.492	14.823	8.554	2.534	-
- instytucje niekomercyjne	58	37	116	83	-	-
4.Należności od sektora instytucji rządowych i samorządowych	848	1.108	4.502	4.837	2.340	-
RAZEM:	98.189	109.067	139.628	73.503	35.801	2.294

Podział na istotne branże lub typy kontrahenta – kwoty: (art.422 g)

- 1) ekspozycji o utraconej wartości i ekspozycji przeterminowanych, przedstawione oddzielnie,
- 2) korekt z tytułu szczególnego i ogólnego ryzyka kredytowego,
- 3) narzutów związanych z korektami z tytułu szczególnego i ogólnego ryzyka kredytowego w danym okresie sprawozdawczym.

Strukturę należności zagrożonych w wartości bilansowej, tj. po pomniejszeniu o utworzone rezerwy celowe, odpisy aktualizujące i pobraną prowizję od udzielonych kredytów rozliczaną wg ESP w rozbiciu na istotne klasy ekspozycji kredytowych wg stanu na dzień 31.12.2020 r. przedstawia poniższa tabela:

Lp.	Typ kontrahenta	Wartość w tys. zł
1.	Przedsiębiorstwa i spółki oraz spółdzielnie	
	Należności zagrożone (kredyty i odsetki)	13.491
	Kredyty zagrożone, w tym:	10.097
	Kredyty przeterminowane	10.097
	Odsetki	3.395
	Rezerwy celowe	5.477
	Rezerwy na inne należności	20
	Odpisy aktualizujące	3.385
	Korekta wartości	8
	Wartość bilansowa	4.602
2.	Przedsiębiorcy indywidualni	
	Należności zagrożone (kredyty i odsetki)	2.323
	Kredyty zagrożone, w tym:	2.106
	Kredyty przeterminowane	2.106
	Odsetki	217
	Rezerwy celowe	401
	Rezerwy na inne należności	8
	Odpisy aktualizujące	188
	Korekta wartości	8

Lp.	Typ kontrahenta	Wartość w tys. zł
	Wartość bilansowa	1.718
3.	Osoby prywatne	
	Należności zagrożone (kredyty i odsetki)	5.186
	Kredyty zagrożone, w tym:	4.461
	Kredyty przeterminowane	4.461
	Odsetki	725
	Rezerwy celowe	1.571
	Rezerwy na inne należności	11
	Odpisy aktualizujące	524
	Korekta wartości	20
	Wartość bilansowa	3.060
4.	Rolnicy indywidualni	
	Należności zagrożone (kredyty i odsetki)	3.272
	Kredyty zagrożone, w tym:	3.067
	Kredyty przeterminowane	3.067
	Odsetki	205
	Rezerwy celowe	548
	Rezerwy na inne należności	4
	Odpisy aktualizujące	179
	Korekta wartości	13
	Wartość bilansowa	2.528

Wartość netto wszystkich ekspozycji zagrożonych wyniosła **11.908** tys. zł

Uzgodnienie zmian korekt o szczególne i ogólne ryzyko kredytowe dla ekspozycji o utraconej wartości (art. 442 i)

Rezerwy celowe oraz odpisy aktualizujące odsetki związane z ekspozycjami kredytowymi zaklasyfikowanymi do kategorii „pod obserwacją”, „poniżej standardu”, „wątpliwe” i „stracone” tworzy się na podstawie indywidualnej oceny ryzyka obciążającego daną ekspozycję, jednak w wysokości co najmniej wymaganego poziomu rezerw, stanowiącego w relacji do podstawy tworzenia rezerw celowych:

- 1,5% - w przypadku kategorii ryzyka „pod obserwacją”,
- 20% - w przypadku kategorii ryzyka „poniżej standardu”,
- 50% - w przypadku kategorii ryzyka „wątpliwe”,
- 100% - w przypadku kategorii ryzyka „stracone”.

Rezerwy celowe i odpisy aktualizujące odsetki

Kategorie należności	Stan na początek roku obrotowego	Zwiększenia rezerw (utworzenie)	Rozwiązanie rezerw	Stan na koniec roku obrotowego
Należności pod obserwacją	73	69	64	78
- sektor finansowy	-	-	-	-
- sektor niefinansowy	73	69	64	78
- sektor budżetowy	-	-	-	-
Należności poniżej standardu	173	276	192	257
- sektor finansowy	-	-	-	-
- sektor niefinansowy	173	276	192	257
- sektor budżetowy	-	-	-	-

Należności wątpliwe	804	396	267	933
- sektor finansowy	-	-	-	-
- sektor niefinansowy	804	396	267	933
- sektor budżetowy	-	-	-	-
Należności stracone	10.797	1.661	1.333	11.125
- sektor finansowy	-	-	-	-
- sektor niefinansowy	10.797	1.661	1.333	11.125
- sektor budżetowy	-	-	-	-
Razem:	11.847	2.402	1.856	12.393

W roku 2020 odzyskano 74.155,83 zł z tytułu kredytów uprzednio spisanych w straty Banku. Odzyskane należności ujęte zostały w Rachunku zysków i strat jako **pozostałe przychody operacyjne Banku**.

Stan korekt wartości z tytułu zapłaconych przez klienta prowizji od naliczonych kredytów na początek i koniec roku 2020 zaprezentowano w poniższej tabeli (dane w tys. zł):

Korekty wartości	Stan na 01.01.2020 r. [tys. zł]	Struktura %	Stan na 31.12.2020 r. [tys. zł.]	Struktura %
SEKTOR NIEFINANSOWY				
- w sytuacji normalnej	1.913	94,00	2.384	93,6
- w sytuacji pod obserwacją	56	2,8	113	4,4
- w sytuacji poniżej standardu	19	0,9	7	0,3
- w sytuacji wątpliwej	47	2,3	35	1,4
- w sytuacji straconej	0	0,0	8	0,3
RAZEM:	2.035	100	2.547	100
SEKTOR BUDŻETOWY				
- w sytuacji normalnej	11	100	11	100

Rozdział 10. Aktywa wolne od obciążeń (CRR art. 443)

Składnik aktywów jest traktowany jako obciążony, jeżeli został on zastawiony lub podlega jakiegokolwiek formie ustaleń mających na celu zabezpieczenie lub wsparcie jakości kredytowej transakcji bilansowej lub pozabilansowej, z której nie może on zostać swobodnie wycofany (np. w celu zastawiania dla potrzeb finansowania).

Na koniec 2020r. Bank posiadał aktywa nieobciążone w wysokości 148 275 tys. zł. : środki na rachunku bieżącym w kwocie 15 662 tys. zł, lokaty terminowe łącznie 64 076 tys. zł, bony pieniężne w kwocie 35 770tys. zł., obligacje w wysokości 25 000tys. zł. oraz środki na rachunku Minimum Depozytowego w kwocie 16 882 tys. zł (rachunek prowadzony w ramach Systemu Ochrony SGB).

Rozdział 11. Korzystanie z ECAI – Zewnętrznych instytucji oceny wiarygodności kredytowej (CRR art. 444)

W 2020 roku Bank nie korzystał z usług zewnętrznej firmy ratingowej.

Rozdział 12. Ekspozycja na ryzyko rynkowe (CRR art. 445)

W 2020r. w zakresie ryzyka rynkowego Bank jest zobowiązany do wyliczania wymogu jedynie na ryzyko walutowe. Wymóg na ryzyko walutowe w 2020r. nie wystąpił.

Lp.	Ryzyko walutowe	wymóg
1.	Wymóg zgodnie z art. 92 ust 3 lit.b)	Nie dotyczy
2.	Wymóg zgodnie z art. 92 ust 3 lit.c)- ryzyko walutowe	0

Rozdział 13. Ryzyko operacyjne (CRR art. 446)

Ryzyko operacyjne to ryzyko poniesienia przez Bank strat, wynikających z niedostosowania lub zawodności wewnętrznych procesów, ludzi, systemów informatycznych lub zdarzeń zewnętrznych. Bank obliczając wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego stosuje metodę podstawowego wskaźnika (BIA).

Klasyfikacja zdarzeń operacyjnych służy identyfikacji przyczyn powstawania tych zdarzeń, pomiarowi ryzyka operacyjnego oraz wykorzystania narzędzi statystycznych.

Rejestr zdarzeń ryzyka operacyjnego zgodnie z nową Rekomendacją M KNF obejmuje 7 kategorii.

Proces ewidencji incydentów ryzyka operacyjnego realizowany jest za pomocą programu informatycznego wspomagającego zarządzanie ryzykiem operacyjnym, który umożliwi rejestrację, analizę, pomiar i monitorowanie ryzyka.

W 2020 r. nie zarejestrowano w związku z czym limit kapitału na ryzyko operacyjne nie został przekroczony. Cały obszar analizy incydentów stanowi analiza zdarzeń stanowiących potencjalne zagrożenie pracy Banku automatycznie pozyskanych z systemu bankowego z jego następujących źródeł: Internet Banking, Novum Bank, Bankomaty, Home Banking.

W 2020 r. nie zarejestrowano zdarzenia ryzyka operacyjnego w ramach trzech kategorii:

- oszustwa zewnętrzne (kategoria 2),
- zakłócenia działalności banku i awarie systemów (kategoria 6),
- wykonywanie transakcji, dostawa oraz zarządzanie procesami operacyjnymi (kategoria 7).

Ryzyko działań hackerskich nadal wzrasta jednak Bank we współpracy z dostawcą oprogramowania (Zakład Usług Informatycznych Novum) systematycznie uruchamia mechanizmy zwiększające bezpieczeństwo usługi Internet Banking.

Rejestr zdarzeń ryzyka operacyjnego w 2020 r.

Lp.	Podział wg kategorii	Razem	Straty bezpośrednie (w tys. zł)
1.	Oszustwa wewnętrzne	0	0
2.	Oszustwa zewnętrzne	0	0
3.	Zasady dotyczące zatrudnienia oraz bezpieczeństwo w miejscu pracy	0	0
4.	Klienci, produkty i praktyki operacyjne	0	0
5.	Szkody związane z aktywami rzeczowymi	0	0
6.	Zakłócenia działalności banku i awarie systemów	0	0
7.	Wykonywanie transakcji, dostawa oraz zarządzanie procesami operacyjnymi	0	0
RAZEM:		0	0

W celu ograniczenia ryzyka operacyjnego Bank podejmuje działania prewencyjne na rzecz m.in. sprawnego funkcjonowania bankomatów, zapewnienia bezpieczeństwa Klientów korzystających z bankowości elektronicznej

Rozdział 14. Ekspozycje w papierach kapitałowych niewzględzonych w portfelu handlowym (CRR art. 447)

Zróznicowanie między ekspozycjami pod względem ich celów, w tym w zakresie zysków kapitałowych oraz celów strategicznych, a także przegląd stosowanych technik rachunkowości oraz metod wyceny, w tym zasadnicze założenia i praktyki mające wpływ na wycenę oraz wszystkie znaczące zmiany tych praktyk (art. 447 a)

Podział ekspozycji ze względu na cel nabycia oraz opis stosowanych zasad rachunkowości i metod wyceny, w tym podstawowe założenia i praktyki mające wpływ na wycenę oraz opis wszelkich istotnych zmian tych praktyk przedstawiono poniżej.

Papiery wartościowe dostępne do sprzedaży, nie notowane na giełdzie wg stanu na dzień 31.12.2020 roku.

Lp.	Rodzaj ekspozycji	Ilość akcji/udziałów	Wartość bilansowa	Cel nabycia
1.	Akcje SGB-Banku S.A.	20.708	2.271.896,00 zł.	strategiczny
2.	Akcje BPS S.A.	386.605	610.051,0 zł.	strategiczny
3.	Akcje Polski Bank Apeksowy S.A.	200.000	140.000,00zł.	strategiczny
4.	Akcje BNP Paribas S.A	-	668,00 zł.	strategiczny
5.	Udziały SSO SGB	2	2.000,00zł.	strategiczny
	Razem:	607.315	3.024.615,00 zł	

W portfelu Banku na dzień 31.12.2020 r. znajduje się 607.315 szt. akcji, z tego akcje SGB-Banku S.A. w Poznaniu w kwocie 2.271.896,00 zł. o wartości nominalnej 100 zł za sztukę.

Akcje wycenione zostały według wartości godziwej, za którą przyjęto wartość księgową podmiotu emitującego, nie wyższą niż cena nabycia.

Bony i obligacje pieniężne według stanu na dzień 31.12.2020r. przedstawia poniższe zestawienie:

Lp.	Wyszczególnienie	Ilość	Wartość bilansowa w tys. zł	Cel nabycia
1.	Bony pieniężne NBP	3.577	35.770	przyczyny strategiczne
2.	Obligacje PRF	25	25.000	przyczyny strategiczne
	Razem:	3.602	60.770	-

Bank posiada bony pieniężne po raz pierwszy zakupione w dniu 06 września 2019 roku przez SGB-Bank S.A. w Poznaniu o wartości nominalnej 10 tys. zł za sztukę, których wartość wraz z naliczonymi odsetkami na dzień 31.12.2020 r. wynosi 35.769 tys. zł. Bony pieniężne systematycznie zamawiane są raz w tygodniu w piątek. Zasady naliczania i wypłaty odsetek od BPW określone zostały w prospekcie emisyjnym SGB-Bank S.A. w Poznaniu.

Bony pieniężne wycenione zostały według wartości godziwej, za którą przyjęto wartość księgową podmiotu emitującego, nie wyższą niż cena nabycia.

Bank posiada również obligacje PRF 5-letnie zakupione 04.06.2020r. 5 szt. po 1.000 tys. zł. oraz 7-letnie zakupione 17.06.2020r. 20szt. po 1.000 tys. zł.

Wycena aktywów i pasywów na dzień bilansowy dokonywana jest według zasad określonych w ustawie o rachunkowości, tj.:

- 1) środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne - według cen nabycia lub kosztów wytworzenia, lub wartości przeszacowanej (po aktualizacji wyceny środków trwałych), pomniejszonych o odpisy amortyzacyjne lub umorzeniowe, a także o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości,
- 2) nieruchomości oraz wartości niematerialne i prawne zaliczane do inwestycji - według zasad, stosowanych do środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, określonych w pkt. 1 oraz w art. 31, art. 32 ust. 1-5 i art. 33 ust. 1 lub według ceny rynkowej bądź inaczej określonej wartości godziwej,
- 3) środki trwałe w budowie - w wysokości ogółu kosztów pozostających w bezpośrednim związku z ich nabyciem lub wytworzeniem, pomniejszonych o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości,
- 4) udziały w innych jednostkach oraz inne inwestycje zaliczone do aktywów trwałych - według ceny nabycia pomniejszonej o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości lub według wartości godziwej albo skorygowanej ceny nabycia - jeżeli dla danego składnika aktywów został określony termin wymagalności; wartość w cenie nabycia można przeszacować do wartości w cenie rynkowej, a różnicę z przeszacowania rozliczyć zgodnie z art. 35 ust. 4,
- 5) inwestycje krótkoterminowe - według ceny (wartości) rynkowej albo według ceny nabycia lub ceny (wartości) rynkowej, zależnie od tego, która z nich jest niższa albo według skorygowanej ceny nabycia - jeżeli dla danego składnika aktywów został określony termin wymagalności, a krótkoterminowe inwestycje, dla których nie istnieje aktywny rynek, w inny sposób określonej wartości godziwej,
- 6) rzeczowe składniki aktywów obrotowych - według cen nabycia lub kosztów wytworzenia nie wyższych od cen ich sprzedaży netto na dzień bilansowy,
- 7) należności - w kwocie wymaganej zapłaty, z zachowaniem zasady ostrożności,
- 8) zobowiązania - w kwocie wymagającej zapłaty,
- 9) rezerwy - w uzasadnionej, wiarygodnie oszacowanej wartości,
- 10) udziały – według cen nabycia,
- 11) kapitały (fundusze) własne oraz pozostałe aktywa i pasywa - w wartości nominalnej,

z uwzględnieniem odpowiednio przepisów wydanych na podstawie art. 81 ust. 2 pkt. 8 lit. c ustawy o rachunkowości, przepisów rachunkowości zabezpieczeń, o których mowa w rozdziale 7 oraz następujących zasad:

- 1) aktywa finansowe i zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy - bank wycenia według wartości godziwej, a skutki zmiany wartości godziwej zalicza odpowiednio do przychodów lub kosztów z operacji finansowych, z zastrzeżeniem że zobowiązanie, które ma zostać rozliczone przez przekazanie instrumentu kapitałowego, którego wartości godziwej nie można wiarygodnie ustalić, bank wycenia według zamortyzowanego kosztu,

- 2) kredyty i pożyczki oraz inne należności banku, które nie zostały zaklasyfikowane jako przeznaczone do obrotu - bank wycenia według zamortyzowanego kosztu, z uwzględnieniem metody efektywnej stopy procentowej,
- 3) aktywa finansowe dostępne do sprzedaży - bank wycenia według wartości godziwej, a skutki zmiany wartości godziwej odnosi na kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny, do momentu wyłączenia aktywów finansowych z bilansu, w którym skumulowane skutki zmian wartości godziwej ujęte w kapitale (funduszu) z aktualizacji wyceny bank ujmuje odpowiednio w przychodach lub kosztach finansowych; naliczone odsetki bank ujmuje w przychodach z tytułu odsetek; należne dywidendy bank ujmuje w przychodach z udziałów lub akcji, pozostałych papierów wartościowych i innych instrumentów finansowych, o zmiennej kwocie dochodu; w przypadku, w którym nastąpiła utrata wartości składnika aktywów finansowych, bank ujmuje skumulowane straty ujęte w kapitale (funduszu) z aktualizacji wyceny jako koszty finansowe z tytułu odpisów aktualizujących,
- 4) aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności - bank wycenia według zamortyzowanego kosztu, z uwzględnieniem metody efektywnej stopy procentowej,
- 5) akcje i udziały w jednostkach podporządkowanych - bank wycenia według ceny nabycia, z uwzględnieniem odpisów aktualizujących, lub według wartości godziwej,
- 6) akcje i udziały w jednostkach podporządkowanych, które bank przeznacza do sprzedaży - bank wycenia w wartości bilansowej albo w wartości godziwej, w zależności od tego, która z tych wartości jest niższa, z uwzględnieniem oszacowanych przez bank kosztów sprzedaży,
- 7) aktywa przejęte za długi - bank wycenia według wartości godziwej, a skutki wyceny zalicza odpowiednio do pozostałych przychodów operacyjnych lub pozostałych kosztów operacyjnych; w przypadku gdy wartość godziwa przejętych aktywów jest wyższa od kwoty długu, różnica stanowi zobowiązanie wobec kredytobiorcy,
- 8) zobowiązania finansowe - które nie zostały zakwalifikowane do aktywów i zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, bank wycenia według zamortyzowanego kosztu, z uwzględnieniem metody efektywnej stopy procentowej,
- 9) zobowiązania finansowe powstałe w wyniku utrzymania przez bank zaangażowania w przeniesionych aktywach finansowych lub powstałe w wyniku przeniesienia składnika aktywów finansowych, a których nie wyłączono z bilansu, bank wycenia:
 - a) według zamortyzowanego kosztu, z uwzględnieniem metody efektywnej stopy procentowej, jeżeli przeniesiony składnik aktywów wyceniany jest według tej metody,
 - b) w wartości godziwej, jeżeli przeniesiony składnik aktywów wyceniany jest według tej metody.

Charakter ryzyka stopy procentowej i zasadnicze założenia oraz częstotliwość pomiarów ryzyka stopy procentowej (art. 448 a)

Ryzyko stopy procentowej definiowane jest jako niebezpieczeństwo negatywnego wpływu zmian stóp procentowych na wynik finansowy oraz na kształtowanie się poziomu funduszy własnych Banku.

W ramach ryzyka stopy procentowej Bank wyróżnia następujące kategorie ryzyka:

- 1) ryzyko przeszacowania,
- 2) ryzyko bazowe,
- 3) ryzyko opcji klienta,
- 4) ryzyko krzywej dochodowości.

Monitorowanie i raportowanie ryzyka odbywa się z częstotliwością miesięczną, przy wykorzystaniu następujących metod:

- 1) analizy luki przeszacowania stopy procentowej,
- 2) symulacji zmian wyniku odsetkowego,
- 3) analizy zmian wartości ekonomicznej banku,
- 4) analizy podstawowych wskaźników ekonomicznych związanych z oceną ryzyka stopy procentowej.

Wahania w zakresie zysku, wartości gospodarczej lub innego stosownego wskaźnika używanego przez kierownictwo Banku do oceny skutków szokowych wzrostów lub spadków stóp (art. 448 b)

Testy warunków skrajnych przeprowadzane są w związku z dokonywaną oceną potencjalnego wpływu na sytuację finansową banku dużych zmian parametrów rynkowych lub zmian w profilu ryzyka banku. Stanowią one narzędzie diagnostyczne oceniające stabilność przychodów Banku w sytuacjach niekorzystnych.

Bank przeprowadza test warunków skrajnych dla ryzyka stopy procentowej obejmujący aspekty badania sytuacji szokowej w zakresie:

- ✓ ryzyka przeszacowania i ryzyka bazowego przy założeniu szokowej zmiany stóp procentowych o 200 p.b. oraz
- ✓ ryzyka opcji klienta przy założeniu szokowej zmiany stóp procentowych o 200 p.b.,
- ✓ wpływu zmian stóp procentowych o 200 p.b. na wartość ekonomiczną Banku.

W przypadku spadku stóp o 200 punktów bazowych wynik odsetkowy Banku w skali 12 miesięcy z tytułu ryzyka przeszacowania i ryzyka bazowego zmniejszy się o 4 770 tys. zł, natomiast przy założeniu, że stopy procentowe wzrosną o 200 p.b. wynik odsetkowy wzrośnie o 2 092 tys. zł. Przy podobnych założeniach zmian stóp procentowych w przypadku ryzyka opcji klienta wynik odsetkowy nie zmieni się.

Według stanu na dzień 31.12.2020 r. wrażliwość wartości ekonomicznej Banku wynikająca ze wzrostu stóp procentowych o 200 p.b. wynosi 1 833 tys. zł, co stanowi 4,99 % funduszy własnych, przy spadku stóp procentowych o 200 p.b. wynosi 641 tys. zł, co stanowi 1,74 % funduszy własnych.

Ryzyko stopy procentowej jest objęte procesem szacowania kapitału wewnętrznego. Według stanu na dzień 31.12.2020 r. Bank utworzył kapitał wewnętrzny na ryzyko stopy procentowej w kwocie 4 770 tys. zł.

Rozdział 16. Ekspozycje na pozycje sekurytyzacyjne (CRR art. 449)

Na dzień 31.12.2020 r. Bank nie posiadał ekspozycji na pozycje sekurytyzacyjne.

Rozdział 17. Wymogi dotyczące pokrycia płynności

Wskaźnik LCR

Zgodnie z zapisami Dyrektywy CRD IV oraz rozporządzenia CRR Bank wyliczał i utrzymywał wskaźnik płynności krótkoterminowej LCR powyżej wymaganego w roku 2020 minimalnego poziomu 100%, wg stanu na 31.12.2020r. wskaźnik wyniósł 214%.

Nadzorcze normy płynności

Bank posiada stabilną bazę depozytową pozwalającą w całości finansować akcję kredytową oraz utrzymywać nadzorcze normy płynności wprowadzone Uchwałą 386/2008 Komisji Nadzoru Finansowego na poziomie wyższym od regulacyjnego. Miary płynności na dzień 31.12.2020r. wyniosły:

- współczynnik pokrycia aktywów nie płynnych funduszami własnymi (min. 1,00)- 1,25
- współczynnik pokrycia aktywów nie płynnych i aktywów o ograniczonej płynności funduszami własnymi i środkami obcymi stabilnymi (min. 1,00) - 1,29

Poziom i składowe aktywów płynnych wynikających z uchwały KNF 386/2008

Wyszczególnienie	31.12.2020r [tys. zł]
kasa	6 560
Rachunek bieżący (z wyłączeniem rezerwy obowiązkowej)	15 662
Minimum depozytowe	16 882
Lokaty z terminem powyżej 1 dnia do 7 dni	13 076
Lokaty z terminem powyżej 30 dni	51 000
Obligacje	25 000
Bony pieniężne	35 770
Ogółem:	163 950

Luka płynności

Pomiar płynności finansowej Banku w oparciu o lukę płynności. Zestawienie pierwotnej luki płynności sporządzane jest w przeliczeniu na PLN dla tych pozycji bilansowych, które posiadają kontraktowy termin zapadalności/wymagalności. Jedynie odsetki od depozytów klientów ujmowane są według terminów pierwotnych, z uwagi na fakt, iż nie posiadają terminarzy. Przepływy pieniężne z poszczególnych pozycji bilansowych i pozabilansowych klasyfikuje (urealnia) się do następujących przedziałów zapadalności/wymagalności:

- [1 dzień; 7 dni];
- (7 dni; 1 miesiąc];
- (1 miesiąc; 3 miesiące];
- (3 miesiące; 6 miesięcy];
- (6 miesięcy; 1 rok];

- (1 rok; 2 lata];
- (2 lata; 5 lat];
- (5 lat; 10 lat];
- (10 lat; 20 lat];
- > 20 lat;

Z zestawienia urealnionej luki płynności, wylicza się:

- a) lukę dla każdego z przedziałów, stanowiącą różnicę pomiędzy aktywami bilansowymi, również powiększonymi o zobowiązania pozabilansowe otrzymane i pasywami bilansowymi, również powiększonymi o zobowiązania pozabilansowe udzielone;
- b) lukę skumulowaną, tj. sumę luk netto, liczoną począwszy od przedziału zapadalności/wymagalności a`vista;
- c) współczynnik płynności stanowiący iloraz pomiędzy aktywami bilansowymi, również powiększonymi o zobowiązania pozabilansowe otrzymane i pasywami bilansowymi, również powiększonymi o zobowiązania pozabilansowe udzielone;
- d) skumulowany współczynnik płynności stanowiący iloraz pomiędzy aktywami bilansowymi, również powiększonymi o zobowiązania pozabilansowe otrzymane i pasywami bilansowymi, również powiększonymi o zobowiązania pozabilansowe udzielone.

	<= 7 dni	(7 dni; 1 miesiąc]	(1 miesiąc; 3 miesiące]
Luka płynności w przedziale	110 503	3 725	9 631
Luka płynności skumulowana	110 503	106 777	116 408
Wskaźnik luki płynności skumulowanej	5,66	4,57	4,03
Limit luki skumulowanej (wartość minimalna)	1,00	1,00	1,00

Testy warunków skrajnych

W ramach pomiaru ryzyka Bank przeprowadza w okresach kwartalnych testy warunków skrajnych:

- 1) wrażliwości – w oparciu o które, szacowany jest kapitał wewnętrzny oraz wykonywany jest pomiar wpływu zmian parametrów makroekonomicznych na poziom ryzyka płynności;
- 2) scenariuszowe – w oparciu o które, budowane są awaryjne plany płynności oraz wyznaczany jest poziom bufora płynności;
- 3) odwrócone – w oparciu o które, wykonywane są doraźne analizy problemowe.

Podstawą do budowy testów scenariuszowych są scenariusze warunków skrajnych, określone w trzech wariantach:

- 1) wewnętrznym, którymi są:
 - a) utrata zaufania do Banku, będąca m.in. wynikiem pojawienie się negatywnych informacji o sytuacji finansowej Banku lub o sposobie prowadzenia przez Bank działalności,
 - b) wzrost kredytów przeterminowanych,
 - c) zła sytuacja finansowa Banku przejawiająca się groźbą powstania bieżącej straty finansowej,
 - d) awarie systemów komputerowych, brak połączeń telekomunikacyjnych, brak zasileń energetycznych lub włączeniach;
- 2) systemowym, którymi są:
 - a) zatory płatnicze powstałe w podmiotach będących klientami Banku,
 - b) wzrost zapotrzebowania rynku na depozyty – „wojna depozytowa”,
 - c) wzrost rynkowych stóp procentowych,

- d) zakłócenia rozliczeniowe na rynku międzybankowym;
- 3) mieszanym, którymi są:
 - a) zła sytuacja finansowa Banku oraz wzrost zapotrzebowania rynku na depozyty,
 - b) wzrost kredytów zagrożonych oraz zatory płatnicze powstałe w podmiotach będących klientami Banku.

Dla każdego scenariusza Bank określa:

- 1) wpływ sytuacji skrajnej na poziom płynności Banku;
- 2) wielkość potrzebnych aktywów nieobciążonych oraz dodatkowych źródeł finansowania.

Na podstawie przeprowadzonych scenariuszowych testów wyznaczany jest tzw. bufor płynności, czyli kwotę wskazującą poziom konieczny do utrzymania do 7 dni i od 7 do 30 dni.

Scenariusze testów warunków skrajnych stanowią podstawę do budowy awaryjnych planów płynności. Do konstruowania planów awaryjnych pod uwagę brana jest kwota aktywów nieobciążonych i poziom bufora na przeżycie w danym horyzoncie czasowym wyliczony w przeprowadzonym teście.

W teście wrażliwości Bank bada jak wpływ depozytów, w okresie do 30 dni, oszacowany w oparciu o test, o którym mowa w pkt 1 lit. a) wpłynie na wskaźnik LCR. Koszt przywrócenia wskaźnika LCR do minimalnego, wymaganego przepisami poziomu 100%, stanowiący jednocześnie podstawę do oszacowania kapitału wewnętrznego, obliczany jest według następujących zasad:

- 1) skorygowanie wskaźnika LCR poprzez zamianę kwoty z tytułu wypływu depozytów;
- 2) wyznaczenie brakującej kwoty aktywów płynnych, jeżeli wpływ depozytów spowoduje spadek wskaźnika LCR poniżej minimalnego, wymaganego przepisami poziomu 100%;
- 3) wyznaczenie kosztu (w skali 12 miesięcy) jako: iloczyn kwoty niedoboru, o której mowa w pkt 2 oraz różnicy stawek pomiędzy oprocentowaniem kredytu obrotowego w rachunku kredytowym udzielanego przez Bank Zrzeszający i stopą referencyjną NBP (jeżeli ta różnica jest dodatnia, w przeciwnym wypadku jest 0).

Na koniec roku 2020r. Bank nie oszacował kapitału wewnętrznego na ryzyko płynności.

Dodatkowe zabezpieczenia płynności

Bank Spółdzielczy w Starej Białej jest członkiem Systemu Ochrony SGB. Celem funkcjonowania Systemu Ochrony jest m.in. zagwarantowanie przez System Ochrony Zrzeszenia możliwości bezwarunkowego i niezwłocznego wsparcia pomocą zapewniającą utrzymanie płynności każdego z uczestników, w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowej. W sytuacji wystąpienia zagrożenia utraty płynności Uczestnika, Zarząd Spółdzielni może podjąć decyzję na wniosek złożony przez Uczestnika udzielenia pożyczki płynnościowej z Funduszu Pomocowego lub złożeniu lokaty płynnościowej ze środków Minimum Depozytowego.

Rozdział 18. Polityka w zakresie wynagrodzeń (CRR art. 450)

- 1. Bank prowadzi przejrzystą politykę wynagradzania osób, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku.
- 2. Wynagrodzenie osób zajmujących stanowiska kierownicze obejmuje:
 - 1) składniki stałe – wynagrodzenie zasadnicze zależne od doświadczenia zawodowego i zakresu odpowiedzialności związanej z pełnioną funkcją określone w umowie o pracę, jednorazowe odprawy i rekompensaty z tytułu zakończenia stosunku pracy lub inne świadczenia wynikające z przepisów Kodeksu pracy lub „Regulaminu wynagradzania członków Zarządu Banku Spółdzielczego w Starej Białej, przysługujące na równych warunkach wszystkim pracownikom;

- 2) składniki zmienne – premie roczne.
3. Wynagrodzenia przyznawane w Banku mają charakter wyłącznie pieniężny.
4. Stałe składniki wynagrodzenia stanowią na tyle dużą część wynagrodzenia, aby możliwe było prowadzenie elastycznej polityki zmiennych składników wynagrodzenia, w tym obniżanie lub nieprzyznawanie zmiennych składników wynagrodzenia, przy czym stosunek zmiennych składników wynagrodzenia do stałych składników wynagrodzenia nie może przekraczać 100% w odniesieniu do każdej z osób zajmującej stanowisko kierownicze.
5. Łączna wysokość premii rocznej przyznanej osobom zajmującym stanowiska istotne nie może ograniczać zdolności Banku do zwiększania jego funduszy własnych i nie może być wyższa, niż 6% rocznego, zweryfikowanego przez biegłego rewidenta wyniku finansowego netto Banku za dany rok podlegający ocenie.

Stanowiska kierownicze

Zgodnie z określoną w § 29 ust. 2 Rozporządzenia zasadą proporcjonalności i przeprowadzoną przez Bank oceną kryteriów jakościowych i odpowiednich kryteriów ilościowych określonych w Rozporządzeniu delegowanym Komisji (UE) nr 604/2014 przez osoby zajmujące stanowiska istotne w Banku, rozumie się wyłącznie członków Zarządu, związanych z Bankiem umową o pracę, ponieważ:

- 1) Bank jest działającą na rynku lokalnym spółdzielnią, która nie jest znaczącą jednostką pod względem rozmiaru działalności i ryzyka związanego z prowadzoną działalnością oraz funkcjonującą w Banku struktury organizacyjnej;
- 2) Bank działa na terenie woj. mazowieckiego, w którym znajduje się jego siedziba a także na terenie pow. rypińskiego, lipnowskiego oraz włocławskiego, zgodnie ze Statutem;
- 3) decyzje w zakresie inwestycji w instrumenty finansowe i kapitałowe podejmowane są tylko przez Zarząd
- 4) decyzje kredytowe powyżej kwoty 500.000,00 zł. są podejmowane tylko przez Zarząd;
- 5) tylko Zarząd ustala limity ograniczające narażenie Banku na ryzyko oraz decyduje o profilu podejmowanego ryzyka;
- 6) oprocentowanie depozytów jest ustalane uchwałą Zarządu Banku; możliwość indywidualnego podwyższania oprocentowania (stopa negocjowana) należy do kompetencji Zarządu Banku.

Zasady oceny efektów pracy Członków Zarządu

1. Podstawą oceny efektów pracy są kryteria dotyczące oceny wyników całego Banku, a także ocena indywidualnych wyników danego członka Zarządu.
2. Oceny efektów pracy członków Zarządu Banku dokonuje Rada Nadzorcza.
3. Proces oceny odpowiedniości członków Zarządu indywidualnej następczej przeprowadzany jest w okresach dwuletnich i obejmuje 3 lata, tzn. miniony rok obrotowy oraz dwa poprzednie lata, tak aby wysokość wynagrodzenia zależna od wyników uwzględniała cykl koniunkturalny i ryzyko związane z prowadzoną przez Bank działalnością oraz zweryfikowany przez biegłego rewidenta wynik finansowy netto na dzień 31 grudnia roku poprzedzającego ocenę.
4. Ocena wyników całego Banku powinna obejmować koszt ryzyka Banku, koszt kapitału i ryzyka płynności w perspektywie długoterminowej.
5. Ocena efektów pracy członków Zarządu obejmuje m.in. wskaźniki Banku osiągnięte w latach podlegających ocenie w podziale na poszczególne lata w odniesieniu do realizacji planu finansowego w danym okresie, w zakresie:
 - 1) zysku netto;
 - 2) wskaźnika kredytów zagrożonych;
 - 3) łączny współczynnik kapitałowy;

6. Oceniając indywidualne wyniki pracy członka Zarządu Rada Nadzorcza bierze pod uwagę:
 - 1) efekty realizacji zadań wynikających z zakresu obowiązków i odpowiedzialności w ramach podziału zadań w Zarządzie;
 - 2) pozytywną ocenę kwalifikacji;
 - 3) uzyskanie absolutorium z wykonania obowiązków za dany rok obrotowy;
 - 4) wyniki kontroli przeprowadzonych w Banku przez podmioty zewnętrzne, w tym audyt wewnętrzny sprawowany przez Spółdzielczy System Ochrony SGB lub kontrole Komisji Nadzoru Finansowego, w obszarach nadzorowanych przez danego członka Zarządu.
7. W odniesieniu do kryteriów określonych w ust. 5 Członek Zarządu ma prawo do premii rocznej, gdy w okresie podlegającym ocenie wykonanie planu finansowego zostało zrealizowane na poziomie:
 - 1) 85 % zysku netto;
 - 2) 150% wskaźnika kredytów zagrożonych;
 - 3) 95 % współczynnika wypłacalności;
8. W przypadku kryteriów określonych w ust. 6 Członek Zarządu ma prawo do premii rocznej, gdy w okresie podlegającym ocenie:
 - 1) dokonano pozytywnej oceny efektów pracy realizacji zadań członka Zarządu wynikających z zakresu jego obowiązków i odpowiedzialności;
 - 2) uzyskał pozytywną ocenę kwalifikacji;
 - 3) uzyskał absolutorium z wykonania obowiązków za dany rok obrotowy;
 - 4) wyniki kontroli przeprowadzonych w Banku przez podmioty zewnętrzne, w tym audyt wewnętrzny przeprowadzony przez Spółdzielczy System Ochrony SGB lub kontrola Komisji Nadzoru Finansowego, nie wykazały istotnych uchybień w obszarze nadzorowanym przez danego członka Zarządu.
9. Członek Zarządu uzyskuje pozytywną ocenę tylko i wyłącznie w przypadku spełnienia wszystkich przesłanek wskazanych w ust. 7 i 8 oraz dodatkowo w przypadku spełnienia indywidualnych zadań przypisanych dla poszczególnych członków Zarządu:
 - 1) Prezes Zarządu: w zakresie nadzoru nad poziomem ryzyka;
 - 2) Wiceprezes Zarządu ds. handlowych: w zakresie nadzoru nad działalnością handlową.
 - 3) Członek Zarządu ds. Finansowych w zakresie nadzoru nad rachunkowością i sprawozdawczością finansową.

Zasady przyznawania i wypłacania regulaminowej premii rocznej

1. Wysokość premii rocznej nie może stanowić znaczącej części wynagrodzenia członka Zarządu Banku.
2. Na podstawie przeprowadzonej oceny Rada Nadzorcza podejmuje decyzję w formie uchwały o przyznaniu premii rocznej i jej wysokości dla poszczególnych członków Zarządu w przypadku oceny pozytywnej.
3. Wypłata premii rocznej jest zmniejszana w przypadku . w przypadku nieobecności członka Zarządu w okresie podlegającym ocenie trwającej dłużej niż 6 m-cy).
4. Premia roczna nie jest przyznawana w przypadku:
 - 1) negatywnej oceny pracy członka Zarządu,
 - 2) zagrożenia niespełnienia wymogów ostrożnościowych, o którym mowa w art. 142 ust. 1 Ustawy Prawo bankowe;
 - 3) zagrożenia upadłością;
 - 4) gdy członek Zarządu uczestniczył w działaniach, których wynikiem były znaczne straty Banku lub był odpowiedzialny za takie działania;

- 5) nie spełnienia odpowiednich standardów dotyczących rękopisami bezpiecznego i ostrożnego zarządzania bankiem.
5. Przyznana członkowi Zarządu premia roczna wypłacana jest jednorazowo w formie pieniężnej, w terminie 7 dni roboczych po podjęciu uchwały przez Radę Nadzorczą.
6. Ustanie stosunku pracy członka Zarządu Banku w okresie oceny nie powoduje pozbawienia go prawa do premii rocznej. W takiej sytuacji, ocena pracy członka Zarządu pod kątem wypłaty regulaminowej premii rocznej obejmuje wyłącznie okres zatrudnienia członka Zarządu Banku w trakcie okresu podlegającego ocenie.

Zbiornicze informacje ilościowe na temat wynagrodzeń Zarządu Banku według stanu na dzień 31.12.2020 r.

Wartość wynagrodzeń czterech członków Zarządu za rok obrotowy 2020 wyniosła 690.527,93 zł (wynagrodzenie stałe) oraz premia roczna za rok 2019 wypłacona 2020 r. w wysokości 60.000,00 zł.

Rozdział 19. Dźwignia finansowa (CRR art. 451)

Wskaźnik dźwigni finansowej oblicza się jako relację kapitału Tier 1 do łącznej kwoty aktywów według wartości bilansowej, powiększonej o ekwiwalent bilansowy łącznej kwoty zobowiązań pozabilansowych udzielonych. Wskaźnik dźwigni w poszczególnych kwartałach 2020 roku kształtował się następująco:

Wyszczególnienie	[tys. zł]				
	I kwartał 2020 r.	II kwartał 2020r.	III kwartał 2020r.	IV kwartał 2020.	Średni wskaźnik dźwigni
Kapitał Tier 1	19 913	30 904	31 444	31 324	X
Aktywa według wartości bilansowej	476 901	481 293	498 379	509 693	X
Zobowiązania pozabilansowe udzielone	10.655	10.211	11.661	14.348	X
Suma aktywów bilansowych i zobowiązań pozabilansowych udzielonych	306.003	397.692	411.041	430.146	X
Wskaźnik dźwigni finansowej	6,34%	6,21%	6,09%	5,93%	6,14%

Zarząd Banku Spółdzielczego w Starej Białej

1. Marcin Łukasik - Prezes Zarządu
2. Renata Bartnik - Wiceprezes Zarządu
3. Żaneta Aftańska - Członek Zarządu
4. Danuta Plichta - Członek Zarządu

ZARZĄD
Banku Spółdzielczego
w Starej Białej

